

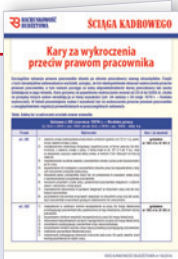
RACHUNKOWOŚĆ BUDŻETOWA 18₍₄₀₂₎

KSIEGOWOŚĆ SPRAWOZDAWCZOŚĆ PODATKI

Znajdź nas na Facebooku

www.facebook.com/rbinforpl

PREZENT dla Prenumeratorów
ŚCIĄGA KADROWEGO

W NUMERZE RÓWNIEŻ:

POBIERZ DODATEK
ze strony: www.rb.infor.pl

EWIDENCJA

Inwentaryzacja aktywów obcych w państwowej jednostce budżetowej

W jakim terminie i w jakiej częstotliwości państwowa jednostka budżetowa powinna zinwentaryzować obce aktywa wymienione w art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości, jeżeli jednostka znajduje się na terenie strzeżonym i przeprowadza inwentaryzację własnych środków trwałych raz w ciągu czterech lat, zgodnie z art. 26 ust. 3 pkt 3 tej ustawy? **10**

KLASYFIKACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Klasyfikacja wydatków związanych z umowami cywilnoprawnymi

Urząd ma zawrzeć umowę zlecenia z osobą fizyczną na wykonanie badań archeologicznych w związku z rozbudową cmentarza. Czy taki wydatek powinien być ujęty w § 417 „Wynagrodzenia bezosobowe”, czy w § 605 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych”? **19**

PODATKI

Jak stosować ewidencję gruntów i budynków przy wymiarze podatku od nieruchomości

W poprzednim numerze „Rachunkowości Budżetowej” opisywaliśmy problematykę dowodów w postępowaniu podatkowym w sprawie podatku od nieruchomości na przykładzie altany działkowej wykorzystywanej jako dom całoroczny. Odpowiadając na pytania Czytelników, radzimy, jak stosować przepisy ewidencji gruntów i budynków przy wymiarze podatku od nieruchomości. **30**

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

Dzielenie zamówienia publicznego na części według znovelizowanych przepisów

Obowiązująca od 28 lipca 2016 r. nowelizacja ustawy – Prawo zamówień publicznych kładzie duży nacisk na kwestię możliwości dzielenia zamówienia na części. Dotychczas dzielenie zamówienia nie było wprawdzie zakazane, jednak zamawiający niezbyt chętnie korzystali z przysługujących im w tym zakresie uprawnień. Nowe przepisy – w ślad za dyrektywami unijnymi – mają przyczynić się do zmiany zachowań zamawiających i tym samym zwiększyć konkurencję, w tym udział małych i średnich przedsiębiorców w zamówieniach publicznych. **32**

PRAWO PRACY

Zmiany w przepisach dotyczące minimalnego wynagrodzenia za pracę

Od 1 stycznia 2017 r. zaczną obowiązywać regulacje zmieniające ustawę o minimalnym wynagrodzeniu za pracę – zarówno w zakresie wynagrodzenia wypłacanego z tytułu umów zlecenia, jak i ze stosunku pracy. W artykule zostały szczegółowo omówione najważniejsze z nich. **36**

INFOR **RB** PLATFORMA RACHUNKOWOŚCI BUDŻETOWEJ I PRAWA PRACY

E-PORADNIK

Zarządzanie ryzykiem w jednostkach sektora finansów publicznych

W publikacji omówiono problematykę wdrażania systemu zarządzania ryzykiem w jednostkach administracji publicznej. Opracowanie zawiera m.in. doprecyzowanie zmian w systemach zarządzania ryzykiem na przestrzeni lat 2010-2016, wskazanie nowych obszarów zarządzania ryzykiem (takich, jak: ryzyka korupcyjne czy ryzyka zwalczania nadużyć finansowych), a także wskazówki i propozycje rozwiązań przy wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem z uwzględnieniem najnowszych wytycznych w tym zakresie. www.inforrb.pl

OPŁAĆ PRENUMERATĘ LUB ABONAMENT NA ROK 2017 I ODBIERZ PREZENTY¹:

DO 1000 ZŁ

Torba z ekoskóry (w kolorze granatowym, szarym lub czerwonym²)
lub
Książka Wielka Księga Prawa Pracy³
Zamówienie o wartości do 1000 zł⁴

OD 1000 ZŁ

**Srebrny komplet
perł z łańcuszkiem APART**
Zamówienie o wartości powyżej 1000 zł⁴

Prezent gwarantowany Kalendarz książkowy 2017

¹ Warunkiem otrzymania powyższych prezentów (wybranego prezentu i kalendarza książkowego) jest opłacenie zamówienia na okres minimum 12 miesięcy w terminie **do 30 września 2016 r.**

² Torba z ekoskóry zostanie wysłana w wybranym losowo kolorze.

³ Wyboru prezentu można dokonać na stronie www.infor.pl/oferta.

⁴ Wartość netto po rabacie.

Spis treści

PRZEPISY I NOWOŚCI PRAWNE

- Spis z natury – nowe stanowisko Komitetu Standardów Rachunkowości 4
- Nowe niższe stawki za usuwanie drzew i krzewów 4
- Nowelizacja Prawa zamówień publicznych 4
- Najpierw umowa, potem praca 4
- Łatwiej podzielić się zleceniem 4
- JPK od gmin: do 31 stycznia 2017 r. 4
- Krajowy Standard Rachunkowości Nr 10 5

EWIDENCJA, KLASYFIKACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ

- Izabela Motowilczuk*
Nieprawidłowe zorganizowanie gospodarki zakładowym funduszem socjalnym 6
- Jarosław Jurga*
Kontrasygnata przy podpisywaniu przelewów bankowości elektronicznej 8
- Renata Niemiec*
Inwentaryzacja aktywów obcych w państwowej jednostce budżetowej 10
- Renata Niemiec*
Centralizacja VAT a jednostki **WIDEOAKADEMIA** 12
- Magda Grotkiewicz*
Emerytura a prawo do zasiłku stałego 16
- Radosław Tyburecy*
W jakim paragrafie ująć wydatki na osobę bezrobotną przebywającą na stażu 17
- Jarosław Jurga*
Klasyfikacja wydatków związanych z umowami cywilnoprawnymi **WIDEOAKADEMIA** 19
- Jarosław Jurga*
Klasyfikacja budżetowa wydatku na dzierżawę drogi celnej 21
- Anna Żyła*
Klasyfikacja budżetowa wydatków na szkolenia pracowników 22

WYDATKI STRUKTURALNE

- Agata Piłat*
Wydatki strukturalne w pytaniach i odpowiedziach 23
- Wymiana opraw oświetlenia 23
 - Zakup kserokopiarki ze środków inwestycyjnych 23
 - Opieka nad zwierzętami bezdomnymi 24
 - Licencja programu płacowego 24
 - Szkolenie bhp sprzątaczk 24
 - Zakup ekranu ściennego 24
 - Wynagrodzenie związane z zajęciami obowiązkowymi 25
 - Przebudowa wewnętrznej sieci kanalizacyjnej 25

PODATKI

- Tomasz Krywan*
Jak rozliczyć nabycie od firmy spoza UE towaru dostarczonego z terytorium Unii 26

- Jerzy Tramski*
Czy dzierżawa na cele rolnicze zabudowanych nieruchomości podlega zwolnieniu z VAT 27
- Anna Ryl*
Wystawa przed kioskiem może podlegać opłacie targowej 28
- Tomasz Krywan*
Jak opodatkować sprzedaż mebli przez gminę 29
- Tomasz Król*
Jak stosować ewidencję gruntów i budynków przy wymiarze podatku od nieruchomości 30

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

- Andrzej Gawrońska-Baran*
Dzielenie zamówienia publicznego na części według znolizowanych przepisów **WIDEOAKADEMIA** 32

INFORLEX - O TO PYTAJĄ KSIĘGOWI

- Gdzie wykazać, że pracownik ma zajęcie komornicze, ale z powodu zbyt niskiego wynagrodzenia niczego mu nie potrącono z pensji 35
- Czy dokumenty od zagranicznego pracodawcy mogą być uwzględniane przy ustalaniu okresów zatrudnienia pracownika 35
- Czy w umowie o pracę można przewidzieć dłuższe niż kodeksowe okresy wypowiedzenia **WIDEOAKADEMIA** 35

PRAWO PRACY

- Marek Rotkiewicz*
Zmiany w przepisach dotyczące minimalnego wynagrodzenia za pracę **ZMIANY 2017** 36
- Dariusz Dwojewski*
Świadczenie wychowawcze a ustalanie dochodu rodziny na potrzeby ZFŚS 39
- Anna Ryl*
Kiedy upływa termin na zastosowanie kary wobec pracownika 40

INFORRB Platforma Rachunkowości Budżetowej i Prawa Pracy informuje

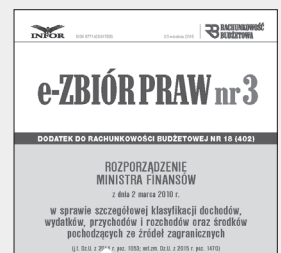
- Świadectwa pracy po nowemu 41

DODATKI:

- **Kadry i płace nr 9/2016**
- **Wskaźniki i stawki nr 8/2016**

E-DODATEK:

- **e-ZBIÓR PRAW nr 3/2016**
zawiera ujednolicony przez redakcję tekst rozporządzenia z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych

e-ZBIÓR PRAW można pobrać ze strony: www.rb.infor.pl

Spis z natury – nowe stanowisko Komitetu Standardów Rachunkowości

Ze względu na powszechność problemów, jakie w praktyce stwarza inwentaryzacja, Komitet Standardów Rachunkowości wydał stanowisko dotyczące inwentaryzacji w drodze spisu z natury zapasów materiałów, towarów, wyrobów gotowych i półproduktów. Stanowisko to weszło w życie 28 lipca 2016 r., ma zatem zastosowanie już do tegorocznych czynności inwentaryzacyjnych. Wydane stanowisko ma służyć pomocą w rozwiązywaniu problemów merytorycznych i organizacyjnych na każdym etapie inwentaryzacji. Komitet Standardów Rachunkowości zaznaczył, że problematyka stanowiska obejmuje jedynie inwentaryzację w drodze spisu z natury znajdujących się w jednostce:

- własnych i obcych zapasów, jeżeli podlegają one składowaniu i są objęte bieżącą ewidencją księgową,
- zapasów własnych, które nie są objęte bieżącą ewidencją księgową, lecz są odpisywane w ciężar kosztów w momencie ich zakupu lub wytworzenia (a w aktywach bilansu ujmuje się stan tych zapasów ustalony w drodze wyceny spisu z natury).

Dokument ten jest dostępny na stronach Ministerstwa Finansów w zakładce: „Krajowe Standardy Rachunkowości i stanowiska Komitetu”.

Nowe niższe stawki za usuwanie drzew i krzewów

W Dzienniku Ustaw pod poz. 1354 zostało opublikowane rozporządzenie z nowymi stawkami za usuwanie drzew i krzewów, które obowiązuje od 29 sierpnia 2016 r. W załączniku nr 1 do rozporządzenia określone zostały nowe stawki dla poszczególnych rodzajów lub gatunków drzew w zależności od obwołu pnia oraz od tempa przyrostu pnia na grubość. Natomiast współczynniki różnicujące stawki w zależności od lokalizacji określono w załączniku nr 2. Rozporządzenie wyróżnia pięć lokalizacji. Najwięcej trzeba będzie zapłacić za wycinkę z terenów uzdrowiskowych, wpisanych do rejestru zabytków. Drugi przelicznik dotyczy terenów zielonych, trzeci – miast, czwarty – pasów przy drodze, a piąty – najniższy – terenów wiejskich. Stawki określone w rozporządzeniu dotyczą tylko wycinki drzew związanej z działalnością gospodarczą. Za prywatną wycinkę drzewa nie ma opłat. Ustawa o ochronie przyrody w art. 86 ust. 1 określa wyczerpujący katalog zwolnień z opłat za wycinkę drzew.

Nowelizacja Prawa zamówień publicznych

Z dniem 1 września 2016 r. na podstawie art. 4 ustawy z 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 1265) zmianie uległ art. 90 w ust. 1 pkt 1 i art. 142 w ust. 5 pkt 2 Prawa zamówień publicznych. Zmiany są związane z uchwalonymi

przepisami o minimalnej stawce godzinowej i polegają na uwzględnieniu – obok minimalnego wynagrodzenia za pracę – również tej stawki.

Najpierw umowa, potem praca

Nowelizacja Kodeksu pracy, która weszła w życie 1 września, przewiduje, że pracodawca i pracownik mają obowiązek posiadać umowę na piśmie albo pisemne potwierdzenie jej warunków jeszcze przed dopuszczeniem pracownika do pracy. Jeżeli umowa o pracę nie będzie zawarta na piśmie (np. strony ustalały ustnie jej warunki), pracownik będzie musiał otrzymać na piśmie potwierdzenie warunków wcześniej zawartej umowy jeszcze przed dopuszczeniem do pracy. Za brak pisemnego potwierdzenia warunków umowy przed dopuszczeniem pracownika do pracy pracodawcy będzie mogła być wymierzona grzywna.

Łatwiej podzielić się zleceniem

Od 3 września obowiązuje nowe rozporządzenie MRPiPS w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań. Najważniejszą zmianą jest odrębny wzór oferty, umowy i sprawozdania właściwy dla zadań realizowanych w trybie art. 16a. Dotyczy on sytuacji, w których organizacja „operator” przyjmuje zlecenie od organu i przekazuje realizację zadania innym organizacjom „realizatorom”. Taką procedurę określa się „podzleceniem” lub z angielska *regrantingiem*. Może być ona stosowana przez samorządy przy rozdzielaniu dotacji ze środków publicznych. Wzory ofert, sprawozdań i umów, określone w rozporządzeniu, mają dwie wersje: dla wykonawcy, który samodzielnie realizuje zadanie, i takiego, który zamierza przekazać je innej organizacji. Są również łatwiejsze i czytelniejsze. Ramowy wzór umowy ma również zastosowanie do zadań realizowanych w trybie uproszczonym – czyli małych dotacji. To zadania, w których kwota dofinansowania nie przekracza 10 tys. zł, a samorząd może zlecić je z pominięciem otwartego konkursu ofert. Zrezygnowano także z konieczności podawania niektórych danych, dotyczących np. daty wpisu lub rejestracji organizacji, numeru NIP i REGON oraz numeru wpisu do rejestru przedsiębiorców i przedmiotu działalności gospodarczej.

JPK od gmin: do 31 stycznia 2017 r.

W Dzienniku Ustaw pod poz. 1337 ukazało się rozporządzenie Ministra Finansów z 24 sierpnia 2016 r. w sprawie przedłużenia terminu przekazywania informacji, o której mowa w art. 82 § 1b Ordynacji podatkowej, na podstawie którego jednostki samorządowe oraz inne duże podmioty publiczne mają czas na przesłanie po raz pierwszy ewidencji VAT w formacie JPK

MOJE KONTO

OTWÓRZ TERMINARZ

OFERTA
SPECJALNA

AKTUALNOŚCI

Spis z natury – nowe stanowisko
Komitetu Standardów
RachunkowościNowe niższe stawki za usuwanie
drzew i krzewówNowelizacja Prawa zamówień
publicznych

Najpierw umowa, potem praca

Łatwiej podzielić się zleceniem

JPK od gmin:
do 31 stycznia 2017 r.Krajowy Standard
Rachunkowości Nr 10Sprawozdania do badań
statystyki publicznej 2016 r.

BAZA PORAD

PRZEPISY PRAWNE

SKLEP INFOR.PL

NARZĘDZIA

Druki

Kalkulatory

Wskaźniki i stawki

Kursy walut

POBIERZ
ZA DARMO!

PRZEPISY I NOWOŚCI
PRAWNE CODZIENNIE!

www.infororganizer.pl

Zainstaluj na pulpicie swojego komputera naszą darmową, bardzo praktyczną aplikację **INFOR-organizer**. Na **INFORorganizer** każdego dnia publikujemy krótkie omówienia najnowszych zmian prawa, projektów i przepisów.

do 31 stycznia 2017 r. Zgodnie z rozporządzeniem, termin na przesłanie ewidencji VAT w formacie JPK został przedłużony:

- 1) organom władzy publicznej, w tym organom administracji rządowej, organom kontroli państwowej i ochrony prawa, sądom i trybunałom oraz urzędowi obsługującym te organy, w zakresie, w jakim są uznani za podatników podatku od towarów i usług na podstawie art. 15 ust. 1 i 6 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług;
- 2) innym niż wymienione w pkt 1 państwowym jednostkom budżetowym;
- 3) jednostkom samorządu terytorialnego oraz ich związkom;
- 4) związkom metropolitalnym;
- 5) samorządowym jednostkom budżetowym i samorządowym zakładom budżetowym, utworzonym przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz urzędowi obsługującemu jednostkę samorządu terytorialnego działającemu w formie samorządowej jednostki budżetowej, jeżeli rozliczają się jako podatnicy podatku od towarów i usług odrębnie od jednostki samorządu terytorialnego;
- 6) agencjom wykonawczym w rozumieniu przepisów o finansach publicznych;
- 7) instytucjom gospodarki budżetowej;
- 8) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;
- 9) Narodowemu Funduszowi Zdrowia;
- 10) podmiotom leczniczym w myśl ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej;
- 11) szkołom i placówkom niepublicznym, utworzonym na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 12) Polskiej Akademii Nauk i utworzonym przez nią jednostkom organizacyjnym;
- 13) instytutom badawczym w myśl ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych;
- 14) państwowym i samorządowym instytucjom kultury;
- 15) jednostkom publicznej radiofonii i telewizji;
- 16) parkom narodowym;
- 17) Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkim funduszom ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
- 18) Narodowemu Bankowi Polskiemu;
- 19) Państwowemu Funduszowi Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Przedłużenie terminu dotyczy ewidencji VAT w formacie JPK składanej za okres od lipca do grudnia 2016 r.

Krajowy Standard Rachunkowości Nr 10

W Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów z 29 sierpnia 2016 r. pod poz. 63 został opublikowany Krajowy Standard Rachunkowości Nr 10 „Umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi”. Celem wydania standardu jest wyjaśnienie wątpliwości dotyczących stosowania przepisów o rachunkowości w odniesieniu do ujęcia, wyceny i prezentacji umów o partnerstwie publiczno-prawnym w sprawozdaniu finansowym, zarówno partnera prywatnego, jak i partnera publicznego, oraz umów koncesji na roboty budowlane lub usługi. Standard ma zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych sporządzonych za rok obrotowy rozpoczynający się od 1 stycznia 2017 r. z możliwością jego wcześniejszego zastosowania.

oprac. Michał Ryłski

prawnik specjalizujący się w prawie podatkowym

IZABELA MOTOWILCZUK – magister administracji, były wieloletni inspektor kontroli gospodarki finansowej w regionalnej izbie obrachunkowej, autor licznych publikacji

Nieprawidłowe zorganizowanie gospodarki zakładowym funduszem socjalnym

NIEPRAWIDŁOWOŚCI

OPIS NIEPRAWIDŁOWOŚCI: Kontrola wykazała, że wójt gminy postanowił o połączeniu zakładowych funduszy świadczeń socjalnych: urzędu gminy, gminnego ośrodka pomocy społecznej oraz zakładu gospodarki komunalnej – w jeden fundusz tworzony przy urzędzie gminy, oraz zakładowych funduszy przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów – w drugi fundusz, tworzony przy gminnym zespole obsługi szkół, określając w drodze zarządzenia regulamin korzystania z tych funduszy. Połączenie funduszy wiązało się ze znacznym zmniejszeniem środków przekazywanych na ich tworzenie z tytułu odpisów obowiązkowych i fakultatywnych z budżetu gminy, a także z nieprawidłowym wykonywaniem i ewidencjonowaniem operacji finansowanych ze środków funduszy. Wójt gminy w złożonych wyjaśnieniach stwierdził, że połączenie funduszy nastąpiło jako jeden z kroków w procesie tworzenia centrum usług wspólnych dla obsługi gminnych jednostek organizacyjnych.

KOMENTARZ: Pracodawcy prowadzący działalność w formie jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych mają obowiązek tworzenia zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (dalej: ZFŚS) niezależnie od liczby zatrudnianych pracowników (art. 3 ust. 2 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych; dalej: ustawa o ZFŚS). Fundusz ten jest tworzony z corocznego odpisu podstawowego, naliczanego w stosunku do przeciętnej liczby zatrudnionych (dla pracowników zatrudnionych we wszystkich jednostkach organizacyjnych samorządu terytorialnego – na podstawie art. 5 ust. 1–3 ustawy o ZFŚS, dla nauczycieli i emerytowanych nauczycieli zatrudnionych w jednostkach należących do systemu oświaty – na podstawie art. 53 ustawy z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela; dalej: Karta Nauczyciela) oraz zwiększeń fakultatywnych funduszu i odpisu (art. 5 ust. 4–5a ustawy o ZFŚS). Wydatki z tytułu tych odpisów obciążają koszty działalności pracodawców samorządowych jednostek budżetowych, stanowiąc wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art. 11 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, dalej: uofp), w przypadku samorządowych zakładów budżetowych, będąc pokrywane z przychodów tych zakładów (art. 15 ust. 1 uofp).

Obowiązujące przepisy przewidują, że:

- środki ZFŚS mają być gromadzone na odrębnym rachunku bankowym danej jednostki organizacyjnej (art. 12 ustawy o ZFŚS),
- administrowanie ZFŚS należy do obowiązków danego pracodawcy tworzącego fundusz (art. 10 ustawy o ZFŚS),
- zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowanych z ZFŚS oraz zasady przeznaczania środków ZFŚS na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej określa pracodawca w regulaminie ustalonym po uzgodnieniu ze związkami zawodowymi lub – w przypadku gdy w danej jednostce nie działa zakładowa organizacja związkowa, uzgadnianym z pracownikiem wybranym przez załogę do reprezentowania jej interesów (art. 8 ust. 2 ustawy o ZFŚS),
- pracodawcy mogą prowadzić wspólną działalność socjalną na warunkach określonych w umowie – która w szczególności określa przedmiot wspólnej działalności, zasady jej prowadzenia, sposób rozliczeń oraz tryb wypowiedzenia i rozwiązania umowy, a także może określać warunki odstąpienia od jej stosowania oraz odpowiedzialność stron z tego tytułu (art. 9 ustawy o ZFŚS),
- w przypadku jednostek zaliczanych do systemu oświaty – organ prowadzący szkołę (także przed-

szkole) może tworzyć służbę socjalną powołaną do gospodarowania ZFŚS (art. 53 ust. 4 Karty Nauczyciela).

Tworzenie centrum usług wspólnych, na podstawie uregulowań zawartych w art. 10a–10d ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (dalej: ustawa o samorządzie gminnym), nie zmienia w zakresie podanych wyżej uregulowań. W ramach centrum obsługi wspólnej może być zapewniona obsługa administracyjna, finansowa i organizacyjna ZFŚS poszczególnych jednostek organizacyjnych objętych wspólną obsługą, obejmująca w szczególności obowiązki poszczególnych pracodawców, polegające na obsłudze przyjmowania i rozpatrywania wniosków o udzielenie świadczeń socjalnych czy na prowadzeniu ewidencji księgowej ZFŚS. Powołane wyżej przepisy nie mogą być jednak podstawą do wydania przez wójta gminy zarządzenia o „połączeniu ZFŚS” poszczególnych podległych jednostek organizacyjnych gminy, tak samo jak postanowienie o prowadzeniu wspólnej obsługi podległych jednostek organizacyjnych nie stanowi o ich organizacyjnym połączeniu.

Konsekwencją nieprawidłowego „połączenia ZFŚS” było w skontrolowanej jednostce naruszenie przepisów ustawy o ZFŚS, dotyczących zasad tworzenia zakładowych funduszy socjalnych przez poszczególnych pracodawców samorządowych. W ramach połączenia funduszy:

- zostały zlikwidowane rachunki ZFŚS założone przez poszczególne jednostki budżetowe i samorządowy zakład budżetowy, a środki z tych rachunków zostały przekazane odpowiednio na rachunek ZFŚS urzędu gminy (z rachunków gminnego ośrodka pomocy społecznej – dalej: GOPS – oraz zakładu gospodarki komunalnej) oraz rachunek gminnego zespołu ekonomiczno-administracyjnego szkół, dalej: GZEASZ (z rachunków przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów),
- dysponentami ww. wspólnych rachunków połączonych ZFŚS byli: wójt gminy oraz dyrektor GZEASZ, którzy przyznawali świadczenia pracownikom zarówno kierowanych przez nich jednostek, jak i jednostek podległych, których ZFŚS uległy połączeniu, na podstawie regulaminu połączonych funduszy, nadanego jednostronnie dla wszystkich pracowników podległych jednostek przez wójta gminy, bez uzgodnień ze związkami zawodowymi i przedstawicielami pracowników,
- na rachunki połączonych ZFŚS nie przekazano w 2016 r. prawidłowo naliczonego odpisu podstawowego, ponieważ wójt gminy w ramach oszczęd-

ności środków budżetowych zdecydował, że odpis dla połączonych funduszy urzędu gminy, GOPS oraz zakładu budżetowego – ma zostać naliczony i przekazany w kwocie odpowiadającej odpisowi podstawowemu dla pracowników urzędu gminy, natomiast w przypadku jednostek oświatowych – odpisowi podstawowemu dla nauczycieli i emerytowanych nauczycieli oraz pracowników GZEASZ (w odpisie nie uwzględniono pracowników jednostek oświatowych niebędących nauczycielami – takich, jak: kucharki, woźni, sprzątaczkę, pracownicy administracji),

- dokonano niezgodnego z prawem połączenia ksiąg rachunkowych jednostek obsługujących i obsługiwanych, gdzie ewidencja stanu i zmian ZFŚS oraz należności ZFŚS z tytułu udzielonych świadczeń zwrotnych była prowadzona łącznie w księgach rachunkowych jednostek obsługujących dla pracowników tych jednostek oraz pracowników jednostek podległych, których fundusze zostały połączone w taki sposób, że konto syntetyczne 851 „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” i konto syntetyczne 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” oraz ewidencja analityczna do tego konta według pracowników, w zakresie pożyczek udzielonych z ZFŚS – dla funduszy urzędu gminy, GOPS i zakładu budżetowego – była prowadzona w księgach rachunkowych urzędu gminy, natomiast dla funduszy jednostek oświatowych – w księgach rachunkowych GZEASZ,
- w ewidencji księgowej nie wyodrębniono analitycznie środków poszczególnych połączonych funduszy oraz operacji mających wpływ na zmniejszenie i zwiększenie tych funduszy.

OSOBY ODPOWIEDZIALNE: Za powstanie nieprawidłowości odpowiada **wójt gminy**, który wydał zarządzenie w sprawie połączenia funduszy świadczeń socjalnych dla podległych gminie jednostek budżetowych oraz zakładu budżetowego bez podstawy prawnej oraz wymusił na kierownikach podległych jednostek organizacyjnych oraz ich służbach księgowych jego wykonanie. Do powstania nieprawidłowości przyczynili się także **kierownicy jednostek organizacyjnych, skarbnik gminy oraz główny księgowy GZEASZ**, którzy nie odmówili na piśmie wykonania zarządzenia wójta gminy niezgodnego z obowiązującym prawem. Odmowa taka mogła być podstawą do uzyskania opinii prawnych na temat zgodności z prawem zarządzenia wójta gminy, które w efekcie mogło zostać unieważnione przez wójta, zanim doszłoby do kolejnych naruszeń prawa w efekcie jego wykonywania.

PODSUMOWANIE: Utworzenie centrum usług wspólnych dla gminnych jednostek organizacyjnych nie ma żadnego wpływu na prowadzenie przez te jednostki działalności socjalnej. Jednostki objęte wspólną obsługą nadal mają obowiązek tworzenia własnych ZFŚS, przekazywania odpowiednich kwot z tytułu odpisu na ZFŚS oraz otworzenia odrębnego rachunku bankowego dla gromadzenia środków tego funduszu. Centrum usług wspólnych – w ramach przejmowania obsługi finansowej, w tym obowiązków z zakresu prowadzenia rachunkowości jednostek obsługiwanych, przejmuje jedynie obowiązki dotyczące prowadzenia ewidencji księgowej operacji gospodarczych w zakresie tworzenia i rozdysponowania środków funduszy tych jednostek (ponieważ zgodnie z art. 10c ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym w przypadku powierzenia centrum usług wspólnych obowiązków z zakresu rachunkowości – są one przekazywane w całości). Przy tym operacje dotyczące poszczególnych ZFŚS – muszą być ewidencjonowane w księgach rachunkowych jednostek je tworzących, a nie w księgach rachunkowych jednostki obsługującej. Oczywiście, jednostki organizacyjne, dla których jest tworzone centrum usług wspólnych, mogą postanowić o prowadzeniu wspólnej działalności socjalnej – zależy to jednak od poszczególnych pracodawców, którzy mogą podjąć w sposób suwerenny taką decyzję i nie mogą być w żaden sposób zmuszani do przyjęcia takiego rozwiązania. Poza tym należy mieć na uwadze, że **wspólne prowadzenie działalności**

socjalnej nie oznacza połączenia zakładowych funduszy świadczeń socjalnych jednostek zawierających umowę o wspólnym prowadzeniu działalności socjalnej, ani tym bardziej przejęcia ich funduszy przez jednostkę sprawującą obsługę w ramach centrum usług wspólnych oraz przejęcia kompetencji poszczególnych pracodawców do zarządzania funduszem przez kierownika jednostki obsługującej. Zakres prowadzenia wspólnej działalności socjalnej oraz sposób dokonywania rozliczeń z tego tytułu pomiędzy poszczególnymi jednostkami powinny wynikać z zawartych umów. Odpowiednio do postanowień umownych poszczególne jednostki powinny zorganizować prowadzenie swoich ksiąg rachunkowych w taki sposób, aby były w nich wyodrębnione w prawidłowy sposób wszystkie operacje odzwierciedlające przepływ środków funduszy na wspólną działalność socjalną oraz rozliczenie ich wykorzystania. ■

PODSTAWY PRAWNE

- art. 3 ust. 2, art. 5 ust. 1–5a, art. 6 ust. 1, art. 8 ust. 2, art. 9, art. 10, art. 12 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 800)
- art. 53 ustawy z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (j.t. Dz.U. z 2014 r. poz. 191; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 1010)
- art. 11 ust. 1, art. 15 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 885; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 1257)
- art. 10a–10d ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 446)

W kolejnym numerze omówimy **bezpodstawne udzielenie dotacji celowej spółce komunalnej.**

JAROSŁAW JURGA – ekonomista, certyfikowany księgowy posiadający wieloletnie doświadczenie oraz szeroką wiedzę merytoryczną w obszarze finansów publicznych, wspartą studiami podyplomowymi z zakresu polskich i międzynarodowych standardów rachunkowości oraz audytu wewnętrznego w jsfp

Kontrasygnata przy podpisywaniu przelewów bankowości elektronicznej

Obsługa bankowa w jednostce realizowana jest poprzez „bank internetowy”. Podpisanie przelewów dokonują dwie osoby, tj. główna księgowa/księgowy albo dyrektor/zastępca dyrektora. Czy jednostka budżetowa może dokonywać akceptacji przelewów poprzez podpis jednostronny? Czy prawidłowe byłoby podpisywanie przelewów jedynie przez główną księgową/księgową?

Nie, podpisywanie przelewów jedynie przez główną księgową/księgową jest niezgodne z przepisami prawa. Chcąc wyjaśnić problematykę obsługi bankowej budżetu państwa, należy w pierwszej kolejności zwrócić uwagę na zapisy

art. 196–201 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (dalej: uofp) określające podstawowe zasady prowadzenia gospodarki bankowej jednostek sektora finansów publicznych, w szczególności:

- rodzaje rachunków bankowych wykorzystywanych do bieżącej obsługi budżetu państwa,
- zasady wyboru banku, w którym prowadzona będzie obsługa bankowa jednostki,
- zasady zawierania umów na prowadzenie rachunków bankowych.

ZAPAMIĘTAJ!

Ustawa o finansach publicznych w ogólny sposób reguluje kwestię obsługi bankowej jednostek sektora finansów publicznych.

Szczegółowe informacje, dotyczące rachunków bankowych wykorzystywanych przez poszczególne jednostki sektora finansów publicznych, określone zostały rozporządzeniem Ministra Finansów z 20 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach (dalej: rozporządzenie w sprawie operacji na rachunkach bankowych). Rozporządzenie to jednakże nie reguluje kwestii związanych z wewnętrznymi rozwiązaniami w zakresie prowadzenia gospodarki bankowej poszczególnych jednostek.

Kompetencje i odpowiedzialność w zakresie dysponowania środkami publicznymi

Kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej jednostki – art. 53 ust. 1 i 2 uofp. Jednocześnie może powierzyć określone obowiązki w zakresie gospodarki finansowej pracownikom jednostki. Przyjęcie obowiązków przez te osoby powinno być potwierdzone dokumentem w formie odrębnego imiennego upoważnienia albo wskazania w regulaminie organizacyjnym tej jednostki.

ZAPAMIĘTAJ!

Przeniesienie obowiązków nie zwalnia kierownika z subsidiarnej odpowiedzialności w obszarze określonym w upoważnieniu.

Zapisy ustawy z 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (dalej: ustawa o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych) również nie odnoszą się wprost do konieczności autoryzacji operacji gospodarczych na rachunku bankowym

przez dwie lub więcej osób. Z technicznego punktu widzenia potwierdzenie operacji gospodarczej za pomocą złożonego jednego podpisu kwalifikowanego jest możliwe w przypadku wydania takiej dyspozycji bankowi obsługującemu daną jednostkę.

Konsekwencje stosowania jednego podpisu autoryzującego operacje gospodarcze

Stosowanie kontrasygnaty jest jedną z podstawowych procedur chroniących środki publiczne przed defraudacją na etapie zlecenia przelewów. Wymóg podpisywania przelewów przez dwóch wyznaczonych pracowników, których podpisy używane przy autoryzacji transakcji są podane na karcie wzorów podpisów złożonej w banku sprawującym obsługę bankową jednostki, jest uzasadniony art. 68 ust. 2 uofp w brzmieniu:

Celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności:

- 1) zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi;
- 2) skuteczności i efektywności działania;
- 3) wiarygodności sprawozdań;
- 4) ochrony zasobów;
- 5) przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania;
- 6) efektywności i skuteczności przepływu informacji;
- 7) zarządzania ryzykiem.

W szczególności należy zwrócić uwagę na cel, jakim jest ochrona zasobów, uszczegółowiony w załączniku do komunikatu nr 23 Ministra Finansów z 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (dalej: komunikat w sprawie standardów kontroli zarządczej), w którym zwrócono szczególną uwagę na mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych polegające na:

- rzetelnym i pełnym dokumentowaniu i rejestrowaniu operacji finansowych i gospodarczych,
- zatwierdzaniu (autoryzacji) operacji finansowych przez kierownika jednostki lub osoby przez niego upoważnione,
- podziale kluczowych obowiązków,
- weryfikacji operacji finansowych i gospodarczych przed i po realizacji.

Biorąc pod uwagę ryzyko i jego wagę, jaka jest przypisywana w realizacji dyspozycji środków publicznych, oraz zapisy ujęte w komunikacie w sprawie standardów kontroli zarządczej, przyjąć należy za prawidłowe stosowanie kontrasygnaty w zakresie dysponowania środkami publicznymi. Zgodnie z art. 18c ust. 1 pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie

dyscypliny finansów publicznych: *Dokonanie wydatku powodującego przekroczenie kwoty wydatków ustalonej w planie finansowym jednostki* będzie naruszeniem dyscypliny finansów publicznych, spowodowane

niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez kierownika jednostki sektora finansów publicznych obowiązków w zakresie kontroli zarządczej w jednostce sektora finansów publicznych. ■

PODSTAWY PRAWNE:

- art. 53 ust. 1 i 2, art. 68 ust. 2, art. 196–201 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 885; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 1257)
- art. 18c ust. 1 pkt 2 ustawy z 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 168; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 1250)
- rozporządzenie Ministra Finansów z 20 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 329)
- załącznik do komunikatu nr 23 Ministra Finansów z 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz.Urz. MF z 2009 r. poz. 84)

PRZECZYTAJ TEŻ:

- **Kontrasygnata skarbnika na aneksach do umów a praktyka.**

RENATA NIEMIEC – finansista, wieloletni pracownik wydziałów finansowych w jednostkach samorządu terytorialnego, autor licznych publikacji z zakresu rachunkowości i finansów publicznych, obecnie główny księgowy w jednostce budżetowej

Inwentaryzacja aktywów obcych w państwowej jednostce budżetowej

W jakim terminie i w jakiej częstotliwości państwowa jednostka budżetowa powinna zinwentaryzować obce aktywa wymienione w art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości, jeżeli jednostka znajduje się na terenie strzeżonym i przeprowadza inwentaryzację własnych środków trwałych raz w ciągu czterech lat, zgodnie z art. 26 ust. 3 pkt 3 tej ustawy?

Państwowa jednostka budżetowa powinna inwentaryzować obce aktywa trwałe znajdujące się w tej jednostce, a będące własnością innych jednostek, w drodze spisu z natury, przy zachowaniu terminów jak do inwentaryzacji własnych środków trwałych.

Zgodnie z art. 26 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor), inwentaryzacją w drodze spisu z natury obejmuje się również znajdujące się w jednostce składniki aktywów, będące własnością innych jednostek, powierzone jej do:

- sprzedaży,
- przechowania,
- przetwarzania,
- używania

– powiadamiając te jednostki o wynikach spisu.

Obowiązek ten nie dotyczy jednostek świadczących usługi pocztowe, transportowe, spedycyjne i składowania.

Aby móc spełnić wymienione wcześniej kryteria, kierownicy jednostek budżetowych korzystają

cy z obcych składników majątku powinni opracować zasady:

- właściwej ewidencji pozabilansowej,
- wyceny ulepszeń,
- inwentaryzacji.

ZAPAMIĘTAJ!

W celu zachowania należytej kontroli oraz nadzoru powinno się obce środki trwałe ująć w ewidencji pozabilansowej jednostki użytkującej.

Inwentaryzację aktywów i pasywów przeprowadza się zgodnie z art. 26 ust. 1 uor na ostatni dzień każdego roku obrotowego. Wynika to z faktu, że każdy składnik aktywów i pasywów przed sporządzeniem sprawozdania finansowego musi być zinwentaryzowany, aby przedstawione zostały realne wartości aktywów i pasywów każdej jednostki.

Od ogólnych zasad ustawodawca przewidział wyjątki (ułatwienia) zezwalające na możliwość przeprowadzenia inwentaryzacji w innych terminach niż w dniu bilansowym, z określonymi wyjątkami.

- Wyjątek stanowią:
- środki pieniężne i papiery wartościowe,
 - produkty będące w toku produkcji,
 - materiały, towary i produkty gotowe, odpisane w dniu zakupu lub wytworzenia w koszt, lecz znajdujące się w tym dniu w zapasie
- i inwentaryzowane są w ostatnim dniu każdego roku.

Termin i częstotliwość inwentaryzacji uważa się za dotrzymane, jeżeli inwentaryzując:

- składników aktywów objętych bieżącą ewidencją (poza wyjątkami wymienionymi powyżej) rozpoczęto nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, a zakończono do 15 dnia roku następnego (art. 26 ust. 1 pkt 1 uor, art. 26 ust. 2 pkt 2 uor, art. 26 ust. 3 pkt 1 uor),
- zapasów, materiałów, towarów, półfabrykatów i produktów gotowych, znajdujących się w strzeżonych składowiskach i objętych ewidencją ilościowo-wartościową – przeprowadzono raz w ciągu 2 lat (art. 26 ust. 3 pkt 2 uor),
- nieruchomości zaliczonych do środków trwałych lub inwestycji oraz maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie, znajdujących się na terenie strzeżonym – przeprowadzono w ciągu 4 lat (art. 26 ust. 3 pkt 3 uor),
- zapasów towarów i materiałów objętych ewidencją wartościową w punktach odbioru detalicznego jednostki – przeprowadzono raz w roku (art. 26 ust. 3 pkt 4 uor),
- zapasów drewna w jednostkach prowadzących gospodarkę leśną – przeprowadzono raz w roku (art. 26 ust. 3 pkt 5 uor).

PODSTAWA PRAWNA

- art. 26 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 1047)

Na dzień oddania do druku bieżącego numeru RB trwają prace legislacyjne nad **nowelizacją ustawy o rachunkowości**. Jedną z proponowanych zmian jest nowelizacja art. 26 ust. 3 polegająca na doprecyzowaniu, że ułatwienia (polegające na wskazaniu terminów szczególnych i częstotliwości przeprowadzonej inwentaryzacji) dotyczyć będą inwentaryzacji przeprowadzanej wyłącznie metodą spisu z natury i potwierdzenia sald. Inwentaryzacja metodą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników powinna być przeprowadzona na ostatni dzień roku obrotowego.

Projektowana nowelizacja nie ma wpływu na treść merytoryczną odpowiedzi.

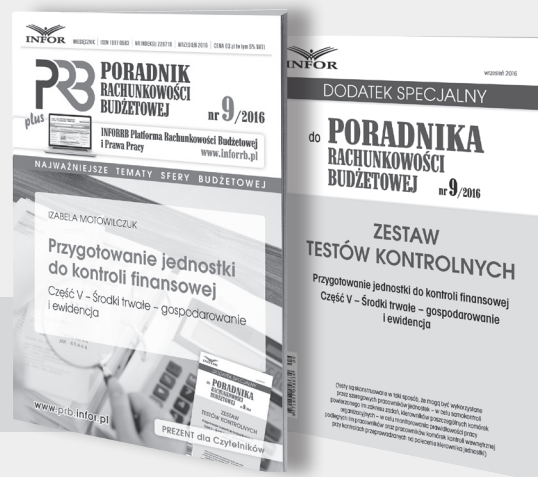
Przygotowanie jednostki do kontroli finansowej!

We wrześniowym PORADNIKU Rachunkowości Budżetowej (9/2016) ekspert – **były wieloletni inspektor kontroli gospodarki finansowej w regionalnej izbie obrachunkowej** – omawia kolejną grupę nieprawidłowości: **Część V – Środki trwałe – gospodarowanie i ewidencja**, m.in.:

- błędy w ewidencjonowaniu i rozliczaniu nakładów inwestycyjnych,
- nieprawidłowa ewidencja środków trwałych (bilansowa i pozabilansowa),
- niewłaściwe dokumentowanie przychodów i rozchodów środków trwałych,
- nieprawidłowa amortyzacja (umarzanie).

Do PORADNIKA dołączony został **Dodatek specjalny – zestaw testów kontrolnych**, za pomocą których można samodzielnie skontrolować gospodarkę środkami trwałymi i ich ewidencją oraz wyeliminować stwierdzone błędy.

A w **INFORMATORZE KSIĘGOWEGO m.in.:** odpowiedź Ministerstwa Finansów na pytanie, jak klasyfikować zwrot wydatków związanych z dojazdem pracownika na zajęcia realizowane w ramach studiów podyplomowych – par. 430 czy 441.

Zachęcamy do prenumeraty PORADNIKA na 2016 r.
Informacje i zamówienia – tel.: 22 212 07 30, 801 626 666

facebook

Polub nasz profil! Kliknij na PRBI!

Dołącz do nas na FACEBOOKU

www.facebook.com/PRBInfor

i bierz udział w konkursach dla księgowych.

Czekają atrakcyjne nagrody!

RENATA NIEMIEC – finansista, wieloletni pracownik wydziałów finansowych w jednostkach samorządu terytorialnego, autor licznych publikacji z zakresu rachunkowości i finansów publicznych, obecnie główny księgowy w jednostce budżetowej

Centralizacja VAT a jednostki dotowane z budżetu państwa

Zobacz więcej
www.wideoakademia.infor.pl

Od 1 stycznia 2017 r. jednostki sektora finansów publicznych objęte zostaną centralizacją rozliczeń w zakresie podatku od towarów i usług, jednak nie wszystkie jednostki budżetowe będą musiały poddać się tej procedurze. Chodzi tutaj o zasadność objęcia centralizacją VAT jednostek dotowanych z budżetu państwa.

Do wprowadzenia obowiązku centralizacji rozliczeń w zakresie podatku od towarów i usług (dalej: VAT) dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych przyczynił się wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 29 września 2015 r. w sprawie C-276/14 Gmina Wrocław przeciwko Ministrowi Finansów, uznający, że **jednostki budżetowe nie ponoszą ryzyka gospodarczego związanego z działalnością gospodarczą powierzoną im w imieniu i na rachunek gminy oraz nie odpowiadają za szkody spowodowane tą działalnością (odpowiedzialność tę ponosi wyłącznie gmina), ponieważ nie dysponują własnym majątkiem, nie osiągają własnych dochodów i nie ponoszą kosztów dotyczących takiej działalności**. Uzyskane dochody są bowiem wpłacane do budżetu gminy, a wydatki pokrywane bezpośrednio z tego budżetu.

Podobne stanowisko zajął Naczelny Sąd Administracyjny w uchwale z 26 października 2015 r. w składzie 7 sędziów (sygn. akt I FPS 4/15), w której to NSA uznał, że gmina może odliczyć VAT z faktur zakupowych związanych z realizacją inwestycji, które zostały przekazane do gminnego zakładu budżetowego, pod warunkiem że inwestycje te były wykorzystywane do wykonywania czynności podlegających opodatkowaniu VAT.

Mając na uwadze wyrok TS UE oraz uchwałę NSA, Ministerstwo Finansów stanęło na stanowisku, że niezbędne jest dokonanie jak najszybciej centralizacji rozliczeń w zakresie VAT w samorządach. Centralizacja VAT będzie musiała objąć utworzone przez jednostki samorządu terytorialnego (dalej: JST) jednostki organizacyjne, którymi są:

- jednostki budżetowe,

- samorządowe zakłady budżetowe,
- urzędy gminy, starostwa powiatowe, urzędy marszałkowskie.

Na dzień oddania bieżącego numeru „Rachunkowości Budżetowej” do druku ustawa o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez JST (dalej: ustawa o centralizacji VAT) jest nadal w fazie prac legislacyjnych.

Jak stanowi zapis art. 3 projektu ustawy o centralizacji VAT, JST jest obowiązana do podjęcia rozliczania podatku wraz ze wszystkimi jednostkami organizacyjnymi najpóźniej od 1 stycznia 2017 r.

Zgodnie z zapisem art. 25 projektu ustawy o centralizacji VAT, ustawa ma wejść w życie z dniem 1 września 2016 r., z wyjątkiem art. 3, który wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

ZAPAMIĘTAJ!

Centralizacja rozliczeń VAT spowoduje zmianę i odmienne rozłożenie ciężaru obowiązków w zakresie rozliczeń pomiędzy JST a jednostkami budżetowymi.

Podatek od towarów i usług powinien być rozliczany przez JST, która daną jednostkę budżetową utworzyła. Dlatego też wszystkie jednostki budżetowe staną się podatnikami VAT, również te, które wcześniej tymi podatnikami nie były.

W tym miejscu należy podkreślić, że przedstawiony wcześniej wyrok TS UE co prawda odnosi

się do gminnych jednostek budżetowych, jednakże jego rozstrzygnięcie ma również zastosowanie do powiatowych jednostek budżetowych, z uwagi na praktycznie takie same uwarunkowania faktyczne i prawne.

Centralizacja rozliczeń w zakresie VAT a jednostki, których zasada ta nie obowiązuje

Jak wynika z przytoczonych przepisów, zasada centralizacji VAT ma obowiązywać wszystkie jednostki budżetowe. Jednakże interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Łodzi (znak: 1061-IPTPP1.4512.282.2016.2.RG) pokazuje, że jednak nie wszystkie jednostki budżetowe powinny tej zasadzie podlegać.

Dyrektor Izby Skarbowej w Łodzi otrzymał wnioski o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie ustalenia, czy zasada centralizacji rozliczeń w zakresie VAT powiatowych jednostek budżetowych obejmuje Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego (dalej: PINB) i Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej (dalej: KPPSP).

Izba Skarbowa w Łodzi uznała, że **jednostek budżetowych takich, jak PINB i KPPSP, nie obowiązuje zasada centralizacji rozliczeń VAT.**

Jak wskazał Dyrektor Izby Skarbowej w Łodzi, w ramach powiatu funkcjonują jednostki, o których mowa w art. 33a ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (dalej: ustawa o samorządzie powiatowym), takie jak np.:

- Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego, utworzony na podstawie:
 - ustawy z 13 października 1998 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną,
 - ustawy o samorządzie powiatowym,
 - ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (dalej: Prawo budowlane);
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej.
 - ustawy o samorządzie powiatowym,
 - ustawy z 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (dalej: ustawa o Państwowej Straży Pożarnej),
 - ustawy z 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej.

Zgodnie z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o VAT, podatnikami są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne wykonujące samodzielnie działalność go-

spodarczą, o której mowa w ust. 2 ustawy o VAT, bez względu na cel lub rezultat działalności.

Działalność gospodarcza – według art. 15 ust. 2 ustawy o VAT – obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody. Działalność gospodarcza obejmuje w szczególności czynności polegające na wykorzystaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych.

Stosownie do art. 15 ust. 6 ustawy o VAT, nie uznaje się za podatnika organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy w zakresie realizowanych zadań nałożonych odrębnymi przepisami prawa, dla realizacji których zostały one powołane, z wyłączeniem czynności wykonywanych na podstawie umów cywilnoprawnych.

Oznacza to, że organ będzie uznawany za podatnika VAT w dwóch przypadkach:

- gdy wykonuje czynności inne niż te, które mieszczą się w ramach jego zadań,
- gdy wykonuje czynności mieszczące się w ramach jego zadań, ale czyni to na podstawie umów cywilnoprawnych.

Powiat, w rozumieniu ustawy o samorządzie powiatowym, jest JST. Posiada osobowość prawną i wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Jest właścicielem mienia i innych praw majątkowych oraz samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową na podstawie budżetu powiatu.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym, organami powiatu są: rada powiatu i zarząd. Zarząd jest organem wykonawczym powiatu, który – w myśl art. 33 ustawy o samorządzie powiatowym – wykonuje zadania powiatu przy pomocy starostwa powiatowego oraz jednostek organizacyjnych powiatu, w tym powiatowego urzędu pracy. **Starostwo powiatowe jest zatem aparatem pomocniczym, służącym zarządowi do wykonania zadań powiatu oraz obsługi techniczno-organizacyjnej powiatu.** Tak rozumiane starostwo powiatowe jest wyspecjalizowanym biurem o pewnym zespole pracowników oraz zasobie środków materialnych, danych do pomocy organowi w celu realizacji jego zadań i kompetencji.

W myśl art. 33a ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym, kierownicy powiatowych służb, inspekcji i straży wykonują określone w ustawach zadania

i kompetencje przy pomocy jednostek organizacyjnych – komend i inspektoratów.

Jak stanowi art. 33a ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym, jednostki organizacyjne stanowiące aparat pomocniczy kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży może tworzyć, przekształcać i likwidować wojewoda, na wniosek starosty, zaopiniowany przez właściwego kierownika zespolonej służby, inspekcji lub straży, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

Ponadto starosta jest kierownikiem starostwa powiatowego oraz zwierzchnikiem służbowym pracowników starostwa i kierowników jednostek organizacyjnych powiatu oraz zwierzchnikiem powiatowych służb, inspekcji i straży.

Zgodnie z art. 35 ust. 3 ustawy o samorządzie powiatowym, starosta, sprawując zwierzchnictwo w stosunku do powiatowych służb, inspekcji i straży:

- powołuje i odwołuje kierowników tych jednostek, w uzgodnieniu z wojewodą, a także wykonuje wobec nich czynności w sprawach z zakresu prawa pracy, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej,
- zatwierdza programy ich działania,
- uzgadnia wspólne działanie tych jednostek na obszarze powiatu,
- w sytuacjach szczególnych kieruje wspólnymi działaniami tych jednostek,
- zleca w uzasadnionych przypadkach przeprowadzenie kontroli.

Jak wynika z wymienionych przepisów ustawy o samorządzie powiatowym, samorządowa osoba prawna – jaką jest powiat – jest jednostką podziału terytorialnego, posiadającą osobowość prawną, a zatem i zdolność do działania we własnym imieniu i na własny rachunek. Nie ma jednak własnych struktur organizacyjnych, a nałożone na nią zadania wykonuje za pośrednictwem urzędu (starostwa powiatowego). Urząd ten, realizując zadania spoczywające na powiecie (samorządowej osobie prawnej), a skutkujące obowiązkiem podatkowym w VAT, występuje wyłącznie jako jednostka organizacyjna działająca w imieniu i na rzecz osoby prawnej – powiatu.

Ponadto, jak wspomniano wcześniej, starosta, jako organ JST, działa jedynie jako organ tej jednostki, a zatem wszelkie podejmowane przez niego działania są w istocie działaniami podejmowanymi przez JST.

Jak stanowi art. 6 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym, w celu wykonywania zadań powiat może tworzyć jednostki organizacyjne i zawierać umowy z innymi podmiotami.

Należy zauważyć, że ustawa o VAT nie definiuje terminu **jednostka budżetowa**, wobec czego należy posłużyć się definicją zawartą w ustawie z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (dalej: uofp).

ZAPAMIĘTAJ!

Jednostki budżetowe, samorządowe zakłady budżetowe, agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej i państwowe fundusze celowe stosują zasady gospodarki finansowej określone w uofp – art. 10 ust. 1 uofp.

Jednostkami budżetowymi w myśl art. 11 ust. 1 uofp są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio – dochodów budżetu państwa albo budżetu JST.

Stosownie do ust. 3 art. 11 uofp, podstawą gospodarki finansowej jednostki budżetowej jest plan dochodów i wydatków, zwany dalej „planem finansowym jednostki budżetowej”.

Jak stanowi zapis art. 12 ust. 1 pkt 2 uofp, jednostki budżetowe, z zastrzeżeniem odrębnych ustaw, tworzą, łączą i likwidują organy stanowiące JST – gminne, powiatowe lub wojewódzkie jednostki budżetowe.

W myśl ust. 2 art. 12 uofp, tworząc jednostkę budżetową, organ, o którym mowa w ust. 1 art. 12 uofp, nadaje jej statut, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej, oraz określa mienie przekazywane tej jednostce w zarząd.

Z treści powołanych przepisów art. 15 ust. 1 i ust. 2 ustawy o VAT wynika, że jednostka organizacyjna wykonująca we własnym imieniu i na własny rachunek czynności spełniające definicję działalności gospodarczej, określone w art. 15 ust. 2 ustawy o VAT, może działać w charakterze podatnika.

ZAPAMIĘTAJ!

Pojęcie podatnika obejmuje swym zakresem podmioty, które dokonują czynności podlegających opodatkowaniu.

Przymiot podatnika VAT przypisany jest, oprócz osoby fizycznej czy prawnej, również wyodrębnionej jednostce organizacyjnej samodzielnie wykonującej działalność gospodarczą, o której mowa w art. 15

ust. 2 ustawy o VAT. Samodzielność gospodarcza w prowadzeniu działalności gospodarczej oznacza możliwość podejmowania decyzji, a zarazem posiadanie odpowiedniego stopnia odpowiedzialności za podjęte decyzje, w tym za szkody poniesione wobec osób trzecich, jak również ponoszenie przez podmiot ryzyka gospodarczego.

Biorąc to pod uwagę, należy stwierdzić, że podstawę działania PINB i KPPSP regulują przepisy ustawowe. Jednostki te mają umocowanie ustawowe do działania i wykonują zadania wskazane w przepisach ustawowych.

W celu realizacji zadań zleconych przez PINB i KPPSP przekazywana jest dotacja, klasyfikowana zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (dalej: rozporządzenie o klasyfikacji budżetowej) w § 211 „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat” z właściwą czwartą cyfrą.

Ma to swoje umocowanie w zapisie art. 49 ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (dalej: ustawa o dochodach JST): *JST wykonująca zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone usta-*

wami otrzymuje z budżetu państwa dotacje celowe w wysokości zapewniającej realizację tych zadań.

Na realizację zadań wykonywanych przez straże i inspekcje, o których mowa w ustawie o samorządzie powiatowym, powiat otrzymuje dotacje celowe z budżetu państwa w wysokości zapewniającej ich realizację przez te straże i inspekcje.

Kwoty dotacji celowych, o których tutaj mowa, ustala się zgodnie z zasadami przyjętymi w budżecie państwa do określania wydatków podobnego rodzaju.

ZAPAMIĘTAJ!

Dotacje celowe przekazywane są przez wojewodów, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, w taki sposób, aby umożliwiły pełne i terminowe wykonanie zleconych zadań.

Jednostce samorządu terytorialnego w przypadku niedotrzymania warunku przez wojewodę – to jest przekazania dotacji na czas terminowej realizacji zadania – przysługuje prawo dochodzenia należnego świadczenia wraz z odsetkami w wysokości ustalonej jak dla zaległości podatkowych, w postępowaniu sądowym.

W związku z tym koszty związane z funkcjonowaniem PINB i KPPSP na obszarze powiatu pokrywane są z dotacji celowej budżetu państwa,

Akcja zadawania pytań – CENTRALIZACJA VAT

Jednostki samorządu terytorialnego mają obowiązek wprowadzić scentralizowany system rozliczeń VAT od 1 stycznia 2017 r., a więc już za niespełna 4 miesiące.

Jeżeli mają Państwo problemy z wdrożeniem tego systemu w swoich jednostkach, nie wiedzą, jak prawidłowo:

- wypełniać dokumenty
- składać deklaracje
- wystawiać faktury
- ewidencjonować i klasyfikować zdarzenia gospodarcze objęte centralizacją VAT itp.,

ZAPRASZAMY DO ZADAWANIA PYTAŃ NASZEMU EKSPERTOWI.

Wątpliwości i pytania związane z tą tematyką można przysyłać do 31 grudnia 2016 r. do redakcji „Rachunkowości Budżetowej” pod adresem: magdalena.grotkiewicz@infor.pl z dopiskiem „centralizacja VAT” lub zamieścić na naszym profilu na portalu społecznościowym Facebook: <https://www.facebook.com/rbinforpl/>

Na wszystkie otrzymane pytania nasz ekspert udzieli odpowiedzi, a najciekawsze z nich opublikujemy na łamach naszego czasopisma.

a zrealizowane wydatki z dotacji podlegają szczególnej formie rozliczenia – poprzez sporządzenie sprawozdań budżetowych, w tym sprawozdania: Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych JST ustawami.

Utworzenie PINB i KPPSP, jako jednostek budżetowych, nie jest uzależnione od woli samorządowego organu administracji, lecz podstawą ich powstania są przepisy prawa i zadania przez nie realizowane wynikają z przepisów ustawowych.

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, jako organ administracyjny, powołany jest do realizacji zadań określonych w art. 83 ust. 1 Prawa budowlanego. Natomiast zadania Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej wskazane zostały w art. 13 ust. 6 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej.

A zatem, w mojej ocenie, zasada centralizacji rozliczeń w zakresie VAT powiatowych jednostek budżetowych nie obejmuje PINB i KPPSP.

PODSTAWY PRAWNE

- art. 15 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 710; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 1228)
- art. 6, art. 33a, art. 35 ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 814)
- art. 10, art. 11, art. 12 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 885; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 1257)
- art. 49 ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 198)
- art. 83 ust. 1 ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 290; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 1250)
- art. 13 ust. 6 ustawy z 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 603; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 960)
- załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (j.t. Dz.U. z 2014 r. poz. 1053; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 1121)
- § 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 1015)

MAGDA GROTKIEWICZ – prawnik specjalizujący się w tematyce finansów publicznych, rachunkowości i sprawozdawczości budżetowej

Emerytura a prawo do zasiłku stałego

Klientka jest osobą samotnie gospodarującą, posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jej dochodem jest emerytura w wysokości 592,84 zł. Czy osobie uprawnionej do emerytury przyznać zasiłek stały – oczywiście w kwocie do wyrównania kryterium dochodowego dla osoby samotnej?

Tak, osobie uprawnionej do emerytury przysługuje prawo do zasiłku stałego. Zasady przyznawania zasiłku stałego opisane zostały w art. 37 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (dalej: ustawa o pomocy społecznej).

Na mocy tego przepisu zasiłek stały przysługuje osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej.

Ustawodawca przewidział również sytuacje, w których zasiłek stały nie przysługuje. Dotyczy to zbiegu uprawnień zasiłku stałego o:

- renty socjalnej,
- świadczenia pielęgnacyjnego,

ZAPAMIĘTAJ!

W przypadku osoby samotnie gospodarującej zasiłek stały ustala się w wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie.

- specjalnego zasiłku opiekuńczego,
 - dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
 - utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
 - zasiłku dla opiekuna
- art. 37 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.

W żadnym z wymienionych punktów nie wspomniano o świadczeniu emerytalnym. Ponieważ kata-

log z art. 37 ust. 4 jest katalogiem zamkniętym, należy przyjąć, że zbieg świadczenia emerytalnego i zasiłku stałego nie powoduje utraty prawa do tego zasiłku.

Usankcjonowaniem takiego stanowiska jest zapis art. 99 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym: *Osobie, której przyznano emeryturę lub rentę za okres, za który wypłacono zasiłek stały lub zasiłek okresowy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz inne organy rentowe, które przyznały emeryturę lub rentę, wypłacają to świadczenie pomniejszone o kwotę odpowiadającą wysokości wypłaconych za ten okres zasiłków i przekazują te kwoty na rachunek bankowy właściwego ośrodka pomocy społecznej.*

Biorąc pod uwagę wskazane wcześniej przepisy o pomocy społecznej, należy uznać, że postępowanie

PRZECZYTAJ TEŻ:

- Emeryt nie ma prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia.

PLATFORMA RACHUNKOWOŚCI
BUDŻETOWEJ I PRAWA PRACY

www.inforrb.pl

wskazane w pytaniu jest prawidłowe. **Osobie samotnie gospodarującej pozostającej na emeryturze przysługuje prawo do zasiłku stałego, jednakże tylko w kwocie do wyrównania kryterium dochodowego dla osoby samotnej.**

PODSTAWA PRAWNA

- art. 37, art. 99 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 930)

RADOSŁAW TYBURCZY – biegły sądowy z dziedziny rachunkowości budżetowej i finansów publicznych, kierownik oddziału kontroli finansowej w Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy, współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie kontroli, autor licznych publikacji

W jakim paragrafie ująć wydatki na osobę bezrobotną przebywającą na stażu

Do jakiego paragrafu wydatków zaklasyfikować koszty poniesione przez ośrodek pomocy społecznej w związku z podpisaniem umowy o odbywanie stażu przez bezrobotnego?

STAN FAKTYCZNY: Ośrodek pomocy społecznej podpisał umowę o odbywanie stażu przez bezrobotnego. Na podstawie tej umowy jednostka zobowiązana jest do: skierowania bezrobotnego na wstępne badania lekarskie, zapewnienia bezrobotnemu profilaktycznej ochrony zdrowia w zakresie przewidzianym dla pracowników, szkolenia bezrobotnego na zasadach przewidzianych dla pracowników w zakresie bhp oraz zapewnienia napoi profilaktycznych. Czy wydatki takie należy klasyfikować w § 303? Czy jeżeli wystąpią inne wydatki fakultatywne – np. szkolenie zgodnie z zakresem wykonywania pracy, podróże służbowe – czy te wydatki należy klasyfikować odpowiednio § 430 i § 441, czy wszystkie wydatki stażysty zaksięgować do § 303?

ODPOWIEŹ: Wydatki jednostki związane z zatrudnieniem na umowę o staż osoby bezrobotnej należy klasyfikować w § 3030 „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych”.

Staż oznacza nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Staż taki może trwać od 3 do 12 miesięcy lub odpowiednio od 3 do 6 miesięcy. Staż odbywa się na podstawie umowy zawartej przez starostę z pracodawcą, według programu określonego w umowie. Osobie będącej na stażu przysługuje stypendium w wysokości zasiłku podwyższonego, wypłacane przez Powiatowy Urząd Pracy, który w imieniu właściwego starosty skierował tę osobę na staż. Osoba odbywająca staż korzysta z przywilejów wynikających z prawa pracy.

Wszelkie uregulowania w zakresie odbywania stażu przez osoby bezrobotne określono w ustawie z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zasady klasyfikowania wydatków budżetowych zostały określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfi-

kacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. Klasyfikowanie wydatków publicznych uregulowane zostało w ww. rozporządzeniu w załączniku nr 4 „Klasyfikacja paragrafów wydatków i środków”.

Wydatki z tytułu świadczeń na rzecz osób fizycznych klasyfikuje się w paragrafach: od 302 do 305, 307, 311, 320, 321 oraz od 324 do 326. Z kolei w paragrafach: od 400 do 430, 432 do 434, 436, 438 do 470, 472, 476 do 478, 481, 488 do 491 i od 493 do 498 ujmują się wydatki bieżące jednostek budżetowych.

W § 3030 „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych” ujmują się wydatki osobowe oraz wydatki z tytułu świadczeń rzeczowych niezaliczone do paragrafów 302, 304, 305, 307, 311, 321, 324 do 326, 401 do 410, 417 i 418, między innymi:

- diety poselskie, senatorskie, członków Rady Statystyki i inne,
- diety dla radnych jednostek samorządu terytorialnego i członków komisji organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego,
- diety dla członków komisji działających przy organach administracji publicznej,

- zwrot kosztów podróży, dojazdów komunikacją miejscową i noclegów członkom komisji działających przy organach administracji publicznej oraz zwrot kosztów podróży radnym jednostek samorządu terytorialnego,
- pozostałe wydatki związane z postępowaniem sądowym i prokuratorskim, a w szczególności: ryczałty wypłacane kuratorom społecznym, ryczałty wypłacane kuratorom zawodowym z tytułu przeprowadzonych wywiadów, rekompensaty dla ławników za czas wykonywania czynności w sądzie, świadczenia związane z postępowaniem mediacyjnym, zwrot utraconych wynagrodzeń świadków w związku z wykonywaniem czynności w sądzie, zwrot kosztów diet, przejazdów i noclegów ławnikom, biegłym i świadkom,
- wydatki wynikające z umów o staż, umów o praktykę absolwencką.

Z analizy objaśnień do § 3030 wynika, że wszelkiego rodzaju wydatki, które powiązane są m.in. z zawartą umową o staż – pomimo iż można je przyporządkować do charakterystycznych dla nich paragrafów – należy zaksięgować wyłącznie do tego paragrafu.

Tak więc, **nawet wydatki poniesione np. na szkolenia, podróż służbową, pomimo że mają one włas-**

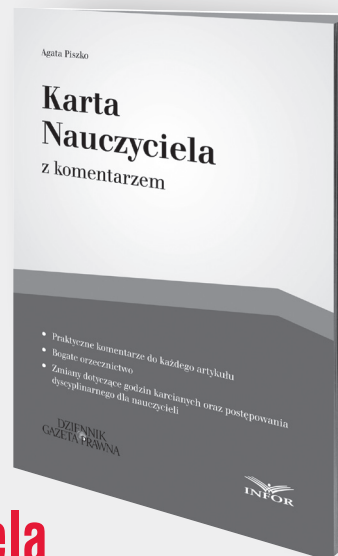
Najnowsze zmiany w Karcie Nauczyciela

UWAGA! Sprawdź zmiany ważne już dziś!

- Kto będzie decydował o liczbie dodatkowych godzin w związku z likwidacją godzin karcianych?
- Jak spełnić obowiązek dokumentowania faktu niekaralności karą dyscyplinarną?
- Jakich dokumentów wymagać od każdego nowo zatrudnionego nauczyciela?
- Bogate orzecznictwo sądowe i administracyjne.

**KOMENTARZ EKSPERTA
DO KAŻDEGO ARTYKUŁU USTAWY!**

Karta Nauczyciela z komentarzem

cena promocyjna: **159 zł** zamiast ~~199 zł~~

Format B5, liczba stron 302, opr. miękka, maj 2016

Informacje i zamówienia: BIURO OBSŁUGI KLIENTA – tel.: 22 212 07 30, 801 626 666

ciwe dla tego celu wydatków paragrafy, to będą one ujęte wyłącznie w § 3030, gdyż jest to paragraf szczegółowy dla wszelkiego rodzaju wydatków, które wynikają i są powiązane z umową m.in. o staż.

Tak więc, w mojej ocenie, wydatki fakultatywne poniesione i związane z zatrudnieniem osoby bezrobotnej na staż na podstawie umowy, takie jak np. badania lekarskie, szkolenia, podróże służbowe, powin-

ny być zaklasyfikowane do § 3030 „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych”.

PODSTAWY PRAWNE

- ustawa z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 645; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 1265)
- załącznik nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (j.t. Dz.U. z 2014 r. poz. 1053; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 1121)

 SZKOLENIA
SEKTOR PUBLICZNY

TEMAT WARSZTATÓW

Inwentaryzacja w jednostkach sektora finansów publicznych – aspekty praktyczne po zmianach

PROWADZĄCY

Agnieszka Drożdżał

TERMIN I LOKALIZACJA

27 września 2016 r., Warszawa

Więcej informacji na stronie www.okk.infor.pl

JAROSŁAW JURGA – ekonomista, certyfikowany księgowy posiadający wieloletnie doświadczenie oraz szeroką wiedzę merytoryczną w obszarze finansów publicznych, wspartą studiami podyplomowymi z zakresu polskich i międzynarodowych standardów rachunkowości oraz audytu wewnętrznego w jsfp

Klasyfikacja wydatków związanych z umowami cywilnoprawnymi

Zobacz więcej
www.wideoakademia.infor.pl

Urząd ma zawrzeć umowę zlecenia z osobą fizyczną na wykonanie badań archeologicznych w związku z rozbudową cmentarza. Czy taki wydatek powinien być ujęty w § 417 „Wynagrodzenia bezosobowe”, czy w § 605 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych”?

Niezależnie od zakresu wykonywanych prac umowa cywilnoprawna zawarta zgodnie z art. 734 § 1 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny będzie skutkowałą dokonaniem wydatku w ramach § 417 „Wynagrodzenia bezosobowe”, zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (dalej: rozporządzenie o klasyfikacji budżetowej), który obejmuje wydatki na wynagrodzenia z tytułu umów zlecenia lub umów o dzieło,

z wyjątkiem honorariów zaliczanych do § 409 „Honoraria”, a w szczególności:

- wynagrodzenia wypłacane na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło,
- wynagrodzenia wypłacane na podstawie odrębnych przepisów osobom, które wykonują określone czynności na polecenie właściwych organów, w szczególności biegłym w postępowaniu przygotowawczym, sądowym i administracyjnym, wynagrodzenia za czynności arbitrów, wynagrodzenia tłumaczy przysięgłych, wynagrodzenia kuratorów zastępujących strony w postępowaniu,

- wynagrodzenia wypłacane osobom fizycznym za udział w komisjach, radach, zespołach, komitetach, radach nadzorczych, zarządach spółek, jury w konkursach, radach naukowych i naukowo-technicznych, niezależnie od sposobu ich powoływania,
- dodatkowe wynagrodzenia radców prawnych z tytułu zastępstwa w postępowaniu sądowym wypłacane na podstawie umowy cywilnoprawnej.

Ponadto w § 409 ujmują się także wynagrodzenia:

- przysługujące członkom komisji wojewódzkiej do spraw służby zastępczej i członkom komisji do spraw służby zastępczej za udział w pracach tych komisji,
- dla pozaetatowych członków samorządowych kolegiów odwoławczych za udział w posiedzeniach,
- ryczałtowe dla pozaetatowych członków kolegiów regionalnych izb obrachunkowych.

Kryteria klasyfikacji wydatków inwestycyjnych

Wykonanie badań archeologicznych na podstawie umowy zlecenia jest integralną częścią inwestycji polegającej na rozbudowie cmentarza, który w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor) jest środkiem trwałym. Ponadto, zgodnie z art. 28 ust. 8 uor, cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obejmuje ogół ich kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do użytkowania, w tym również:

- niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy;
- koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich finansowania i związane z nimi różnice kursowe, pomniejszony o przychody z tego tytułu.

W związku z tym wydatek odnoszący się w sposób pośredni, jak też bezpośredni powinien powiększyć wartość początkową środka trwałego oraz zostać pokryty ze środków sklasyfikowanych w § 605

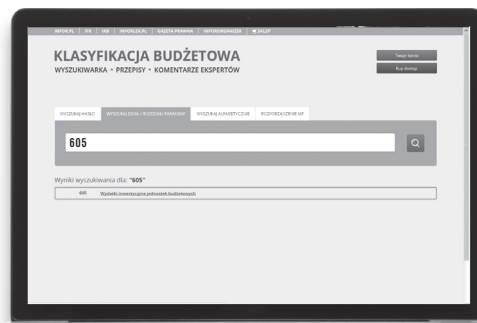

Polub nas na facebooku

www.facebook.com/rbinforpl

BĄDŹ NA BIEŻĄCO, CZYTAJ, KOMENTUJ

**Więcej na temat zasad ewidencji w § 605
w WYSZUKIWARCE KLASYFIKACJI BUDŻETOWEJ**

www.klasyfikacja.infor.pl

„Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych”, zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia o klasyfikacji budżetowej.

Nadmienić należy, że prawidłowe ujęcie wydatków związanych z zawartą umową cywilnoprawną w klasyfikacji budżetowej determinowane będzie postanowieniami dokumentacji technicznej inwestycji, obowiązującymi przepisami oraz przedmiotem zawartej umowy cywilnoprawnej na usługi, polegające na wykonaniu badań archeologicznych. Zgodnie z art. 28 ust. 8 uor, jeśli wykonane prace archeologiczne spełniać będą kryteria kosztów niezbędnych dla wytworzenia środka trwałego, zasadne jest sklasyfikowanie dokonanego wydatku w § 605.

Należy również zwrócić uwagę, że w przypadku wystąpienia zbiegu tytułu ubezpieczeń osoby, z którą zawierana jest umowa cywilnoprawna, nie ma konieczności ponoszenia wydatków związanych z kosztami pochodnymi umowy zlecenia. W takim przypadku całość kosztów związanych z zawartą umową zlecenia ujęta zostanie w § 605.

Natomiast w przypadku gdy osoba zatrudniona na podstawie umowy cywilnoprawnej nie posiada odrębnego tytułu do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, naliczone składki należy pokryć z wyodrębnionych do tego celu § 411 „Składki na ubezpieczenia społeczne” i § 412 „Składki na Fundusz Pracy”, zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia o klasyfikacji budżetowej. ■

PODSTAWY PRAWNE

- art. 734 § 1 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 380; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 585)
- art. 3 ust. 1, art. 28 ust. 8 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 1047)
- załącznik nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (j.t. Dz.U. z 2014 r. poz. 1053; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 1121)

JAROSŁAW JURGA – ekonomista, certyfikowany księgowy posiadający wieloletnie doświadczenie oraz szeroką wiedzę merytoryczną w obszarze finansów publicznych, wsparcia studiami podyplomowymi z zakresu polskich i międzynarodowych standardów rachunkowości oraz audytu wewnętrznego w jsfp

Klasyfikacja budżetowa wydatku na dzierżawę drogi celnej

Do jakiego paragrafu klasyfikacji budżetowej zakwalifikować wydatek na dzierżawę drogi celnej?

Prawidłowe ujęcie wydatku w odpowiednim paragrafie klasyfikacji budżetowej oparte jest na ustaleniu przedmiotu i podstawy prawnej dokonywanego wydatku. W pierwszej kolejności warto zwrócić uwagę na zapis art. 693 § 1 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny definiujący umowę dzierżawy w następujący sposób: *Wydzierżawiający zobowiązuje się oddać dzierżawcy rzecz do używania i pobierania pożytków przez czas oznaczony lub nieoznaczony, a dzierżawca zobowiązuje się płacić wydzierżawiającemu umówiony czynsz.* Umowa dzierżawy, tak jak najem, polega na ekwiwalentnym oddaniu rzeczy do używania, przez czas określony w umowie, jednak – w przeciwieństwie do najemu – dzierżawca jest uprawniony do pobierania pożytków z przedmiotu dzierżawy.

Sposoby klasyfikacji wydatków wynikających z umowy dzierżawy

Co do zasady, wydatki z tytułu dzierżawy powinny być traktowane jako zapłata za świadczone usługi i ujmowane w § 430 „Zakup usług pozostałych”, zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (dalej: rozporządzenie o klasyfikacji budżetowej), który obejmuje wydatki z funduszu operacyjnego na zakup usług niewymienionych w paragrafach: 426 do 429, 432 do 440 i 461 do 463 i 470 oraz jego uszczegółowienie, gdzie literalnie nie zostaje wymieniona dzierżawa.

NOWOŚĆ

www.klasyfikacja.infor.pl

SUPERCENA
DLA PRENUMERATORÓW

159 zł

zamiast ~~199 zł~~

(abonament na 12 m-cy)

Informacje i zamówienia:
tel. 22 212 07 30, 801 626 666; e-mail: bok@infor.pl

Natomiast zwrot „w szczególności” użyty do określenia charakteru § 430 sugeruje, że katalog wydatków wskazany w tym paragrafie nie jest katalogiem zamkniętym. W paragrafie tym mogą być ujmowane również inne wydatki, a więc także wydatek z tytułu dzierżawy.

W przypadku podmiotów, które są zobligowane przepisami prawa do stosowania przepisów rozporządzenia o klasyfikacji budżetowej, podczas dokonywania wydatków **determinującym elementem sposobu klasyfikacji wydatku w zakresie dzierżawy drogi celnej będą zapisy umowy dzierżawy, w szczególności przedmiot umowy i sposób rozliczania dokonywanych wydatków.**

Drogi celne w Polsce regulowane są zapisami rozporządzenia Ministra Finansów z 26 kwietnia 2004 r. w sprawie wyznaczania dróg celnych oraz sposobu poruszania się i przemieszczania towarów po tych drogach (dalej: rozporządzenie w sprawie dróg celnych). Na mocy ustawy z 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo celne i niektórych innych ustaw, rozporządzenie w sprawie dróg celnych zostanie uchylone dnia 21 listopada 2016 r. Nowe rozporządzenie, wprowadzone na mocy delegacji wspomnianej wcześniej ustawy, będzie miało na celu jedynie racjonalizację struktury organów celnych i nie ma wpływu na treść odpowiedzi.

W przypadku gdy rozliczenie będzie następowało w drodze opłaty za dzierżawę ustalonej w postaci decyzji administracyjnej, powinna być ona ujęta w § 452 „**Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego**”. Rozporządzenie o klasyfikacji budżetowej nie określa szczegółowego katalogu wydatków klasyfikowanych w § 452 „Opłaty na

rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego”. W praktyce w tym paragrafie ujmuje się m.in. opłaty z tytułu trwałego zarządu nieruchomości stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego, jak również opłaty za zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg, a także opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Nadmienić należy, że **charakter wydatku związanego z czynszem za dzierżawę będzie odmienny w przypadku, gdy przedmiotem umowy zawartej przez jednostkę sektora finansów publicznych będą aktywa, które udostępnione są w sposób komercyjny przez podmioty nienależące do sektora publicznego.** W takim przypadku właściwe będzie ujęcie wydatku w § 430 „Zakup usług pozostałych”, zgodnie z rozporządzeniem o klasyfikacji budżetowej.

PODSTAWY PRAWNE

- art. 693 § 1 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 380; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 585)
- art. 39 ust. 1 ustawy z 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo celne i niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 1228)
- załącznik nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (j.t. Dz.U. z 2014 r. poz. 1053; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 1121)
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 2004 r. w sprawie wyznaczania dróg celnych oraz sposobu poruszania się i przemieszczania towarów po tych drogach (Dz.U. z 2013 r. poz. 1182)

PRZECZYTAJ TEŻ:

- W jakim paragrafie ująć opłaty za udostępnienie danych z ewidencji gruntów i budynków?

PLATFORMA RACHUNKOWOŚCI
BUDŻETOWEJ I PRAWA PRACY

www.inforrb.pl

ANNA ŻYŁA – specjalista w zakresie finansów i rachunkowości samorządowych jednostek oświatowych

Klasyfikacja budżetowa wydatków na szkolenia pracowników

W jakim paragrafie klasyfikacji budżetowej należy ująć wydatek poniesiony na szkolenie pracowników jednostki budżetowej, która podpisała umowę na szkolenie, jak również pracownicy organu prowadzącego oraz innych podległych organowi jednostek organizacyjnych?

STAN FAKTYCZNY: Jednostka budżetowa podpisała umowę z firmą na przeprowadzenie szkolenia dla jej pra-

cowników oraz pracowników urzędu miasta i jednostek organizacyjnych miasta. Faktura za wykonanie

usługi szkolenia zostanie wystawiona na jednostkę, która podpisała umowę, i ta jednostka pokryje całkowite koszty szkolenia.

ODPOWIEDZ: Wydatki na szkolenia pracowników samorządowych jednostek budżetowych ujmowane są w § 470 „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”.

W paragrafie tym ujmowane są wydatki na wszelkiego rodzaju szkolenia. A do kosztów szkolenia zalicza się oprócz wynagrodzenia za przeprowadzone szkolenie (w tym również wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenia lub o dzieło, gdy osoba szkoląca była zatrudniona na taką umowę) również koszty dojazdów, zakwaterowania i wyżywienia uczestników.

W § 470 ujemuje się wydatki poniesione na szkolenie pracowników własnych. W związku z tym, gdy w szkoleniu biorą udział oprócz pracowników danej jednostki również pracownicy innych jednostek budżetowych, a tylko jedna jednostka ponosi całkowity koszt tego szkolenia, kwotę z faktury za szkolenie należy zakwalifikować do dwóch paragrafów klasy-

W bieżącym numerze „Rachunkowości Budżetowej” DODATEK SPECJALNY dla Czytelników w formie PDF – „e-Zbiór praw” nr 3/2016 zawierający ujednolicony przez redakcję tekst rozporządzenia z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

„e-Zbiór praw” można pobrać ze strony: www.rb.infor.pl

fikacji budżetowej. Do § 470 zakwalifikować należy część wydatku dotyczącą pracowników własnych, natomiast pozostałą kwotę (dotyczącą pozostałych osób biorących udział w szkoleniu) do § 430 „Zakup usług pozostałych”, ponieważ w § 430 ujemuje się wydatki na zakup usług, które między innymi nie są objęte paragrafem 470.

PODSTAWA PRAWNA

- załącznik nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (j.t. Dz.U. z 2014 r. poz. 1053; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 1121)

AGATA PIŁAT – specjalista w zakresie wydatków strukturalnych

Wydatki strukturalne w pytaniach i odpowiedziach

Wymiana opraw oświetlenia

W szkole zostały wymienione stare, zniszczone oprawy oświetlenia na nowe, lepsze, ładniejsze. W którym kodzie należy wykazać poniesione wydatki?

Zakup nowych opraw oświetlenia w szkole **nie stanowi wydatku strukturalnego**.

Wyjątek stanowi sytuacja, gdy wymiana oprawy oświetlenia jest **jednym z elementów** działania polegającego na budowie, rozbudowie, przebudowie, modernizacji (w tym dostosowaniu do potrzeb osób niepełnosprawnych) obiektów dydaktycznych (budynków i pomieszczeń), takich jak m.in.: przedszkola, szkoły (podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, policealne, artystyczne, szkoły wyższe), obiekty służące prowadzeniu działalności dydaktycznej lub naukowo-badawczej powiązanej z dydaktyką na poziomie wyższym, obiektów naukowo-badawczych w szkołach wyższych, placówkach kształcenia

ustawicznego, praktycznego oraz doskonalenia zawodowego objęte systemem oświaty. W takim przypadku wydatki należy ująć w **obszarze XIII**. Inwestycje w infrastrukturę społeczną, w **kodeksie 75**. Infrastruktura edukacji.

Zakup kserokopiarki ze środków inwestycyjnych

Miejski ośrodek pomocy społecznej dokonał zakupu kserokopiarki ze środków inwestycyjnych. Czy jest to wydatek strukturalny? Jeśli tak, to w jakim kodzie go ująć?

Zakup kserokopiarki dla administracji, bez inwestycji w system służący komunikacji urząd-obywatel, **nie stanowi wydatku strukturalnego**.

Wyjątek stanowi sytuacja, gdy zakupione nowe kserokopiarki/komputery wraz z oprogramowaniem będą wykorzystywane do komunikacji urząd-obywatel w celu budowy lub rozbudowy systemów udo-

stępujących e-usługi publiczne w zakresie administracji publicznej – wtedy należy kwalifikować je w **obszarze II**. Społeczeństwo informacyjne, w **kodzie 13**. Usługi i aplikacje dla obywateli (e-zdrowie, e-administracja, e-edukacja, e-integracja itp.).

Nie ma możliwości klasyfikowania zakupu pojedynczych komputerów ani programów komputerowych, jeżeli nie będą one częścią projektu polegającego np. na rozbudowie systemów udostępniających e-usługi publiczne w zakresie administracji publicznej.

Opieka nad zwierzętami bezdomnymi

Czy wydatki związane z realizacją programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy są wydatkiem strukturalnym? Jeśli tak, to w którym kodzie należy je ująć?

Nie, wydatki związane z realizacją programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy **nie stanowią wydatków strukturalnych**.

Licencja programu płacowego

Czy zakup licencji na używanie programu płacowego można zaliczyć do wydatków strukturalnych? Jest to licencja odnawiana co roku – czy corocznie ponoszone wydatki można zaliczyć do wydatków strukturalnych? Szkoła to nie tylko wychowanie i edukacja, to także obsługa księgowości placówki. Taki wydatek służy ułatwianiu i polepszaniu warunków pracy w szkole. Czy w związku z tym prawidłowe jest ujęcie w kodzie 75. Infrastruktura edukacyjna?

Wydatki ponoszone na **odnawianie** licencji nie stanowią wydatków strukturalnych i nie należy ujmować ich w sprawozdaniu Rb-WSa.

Zakup licencji programu płacowego może stanowić wydatek strukturalny, ale **jedynie** w momencie wdrażania, wprowadzania, pierwszego zakupu danego programu. Jeśli zakup licencji programu komputerowego jest dokonywany w ramach działania polegającego na tworzeniu lub modernizacji zintegrowanego systemu wspomagania zarządzania w szkołach wyższych, szkołach ponadgimnazjalnych, gimnazjach, podstawowych oraz innych, a także zarządzania placówką, w tym **zakup** (nie odnowienie!) niezbędnego sprzętu i oprogramowania,

wydatki należy ująć w **obszarze II**. Społeczeństwo informacyjne, w **kodzie 11**. Technologie informacyjne i komunikacyjne TIK (dostęp, bezpieczeństwo, interoperacyjność, zapobieganie zagrożeniom, badania, innowacje, treści cyfrowe itp.).

Szkolenie bhp sprzątaczk

Szkoła podstawowa wysłała na szkolenie bhp sprzątaczkę. W związku z tym poniosła koszty samego szkolenia oraz koszty podróży na to szkolenie. Czy tego typu wydatek można zaliczyć do wydatków strukturalnych?

Nie, kosztów poniesionych w związku z uczestnictwem sprzątaczk w szkoleniu bhp nie należy ujmować w sprawozdaniu Rb-WSa.

Ogólnie koszty szkoleń personelu technicznego (konserwatorzy, sprzątaczk, pracownicy stołówek, woźne itp.) nie są uznawane za wydatki strukturalne.

Szkolenia, które są niezbędne, obowiązkowe (np. szkolenie przeciwpożarowe, szkolenie bhp) dla pracownika nie powinny być ujmowane w sprawozdaniu Rb-WSa.

Zakup ekranu ściennego

Czy zakup do szkoły ekranu ściennego mocowanego na stałe stanowi wydatek strukturalny? Jeśli tak, w którym kodzie należy go umieścić?

Tak. Wydatki poniesione na zakup ekranu ściennego stanowią wydatek strukturalny. Jeżeli zakup dokonany był w ramach zakupu dodatkowego sprzętu multimedialnego do prowadzenia zajęć (wyposażenie sal dydaktycznych w telewizory, rzutniki, projektory, odtwarzacze DVD, tablice interaktywne i inne) w celu wdrożenia nowych, innowacyjnych form nauczania i oceniania cechujących się wyższą skutecznością niż formy tradycyjne, wydatki należy ująć w **obszarze XII**. Poprawa jakości kapitału ludzkiego, w **kodzie 73**. Działania na rzecz zwiększenia udziału w kształceniu i szkoleniu przez całe życie, w szczególności poprzez przedsięwzięcia na rzecz ograniczenia przedwczesnej rezygnacji z dalszej nauki w szkole, minimalizowania dyskryminacji ze względu na płeć oraz poprawy jakości i dostępu do kształcenia na poziomie podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym oraz kształcenia i szkoleń na poziomie wyższym. Jeżeli zakup dokonany był w celu modernizacji placówki lub podniesienia jakości świadczonych usług,

wtedy wydatek należy ująć w **obszarze XIII**. Inwestycje w infrastrukturę społeczną, w **kodzie 75**. Infrastruktura edukacji.

Wynagrodzenie związane z zajęciami obowiązkowymi

Czy wynagrodzenie nauczyciela zatrudnionego przez szkołę podstawową w celu realizacji obowiązkowych zajęć z języka angielskiego w klasach I–III uwzględnionych w planach nauczania stanowi wydatek strukturalny?

Nie, wynagrodzenie nauczyciela realizującego obowiązkowe zajęcia z języka angielskiego w klasach I–III uwzględnionych w planach nauczania nie stanowi wydatku strukturalnego.

Wydatek strukturalny będzie stanowiło wynagrodzenie nauczyciela prowadzącego **dotatkowe dla uczniów, bezpłatne** zajęcia z języka angielskiego w ramach realizacji zadania/działania: dodatkowe zajęcia (pozaekscyjne i pozaszkolne) dla uczniów ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych ze szczególnym uwzględnieniem ICT, **języków obcych**, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo-matematycznych. W takim przypadku wydatki należy ująć w **obszarze XII**. Poprawa jakości kapitału ludzkiego, w **kodzie 73**. Działania na rzecz zwiększenia udziału w kształceniu i szkoleniu przez całe życie, w szczególności poprzez przedsięwzięcia na rzecz ograniczenia przedwczesnej rezygnacji z dalszej nauki w szkole, minimalizowania dyskryminacji ze względu na płeć oraz poprawy jakości i dostępu do kształcenia na poziomie podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym oraz kształcenia i szkoleń na poziomie wyższym.

Przebudowa wewnętrznej sieci kanalizacyjnej

Czy wydatek na przebudowę wewnętrznej sieci wodociągowej zlokalizowanej na terenie kampusu uczelni może zostać ujęty w kodzie 45. Gospodarka i zaopatrzenie w wodę pitną? Wydatek zgodny jest

z opisem kodu 45 zawartym w materiale „Przykłady typów projektów...”: „Budowa, przebudowa, rozbudowa i modernizacja systemów i urządzeń zaopatrzenia w wodę i poboru wody oraz elementów systemów zaopatrzenia w wodę: sieci wodociągowych – wyłącznie w powiązaniu z budową sieci kanalizacyjnych (oraz w przypadku, gdy odbiór ścieków jest zabezpieczony przez przydomowe oczyszczalnie lub już istniejące sieci kanalizacyjne)”.

W przypadku szkoły wyższej wydatki poniesione na przebudowę wewnętrznej sieci wodociągowej zlokalizowanej na terenie kampusu uczelni będzie stanowił wydatek strukturalny, który należy ująć w **obszarze XIII**. Inwestycje w infrastrukturę społeczną, w **kodzie 75**. Infrastruktura edukacji, **je-dynie** w sytuacji, gdy tego typu działanie jest realizowane w ramach większego zadania/działania/projektu polegającego na:

- budowie i innych robotach budowlanych dotyczących infrastruktury uczelni (np. domy studenckie, obiekty administracyjne) – jeśli stanowi to element projektów, których zasadniczą część obejmuje obiekty dydaktyczne i jest bezpośrednio związana z ich realizacją,
- budowie i modernizacji infrastruktury bazy socjalnej szkół wyższych, np. akademiki, stołówki,
- budowie, rozbudowie, przebudowie, modernizacji (w tym dostosowaniu do potrzeb osób niepełnosprawnych) obiektów dydaktycznych (budynków i pomieszczeń) takich, jak: m.in. szkoły wyższe – wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem otoczenia,
- budowie, rozbudowie, przebudowie, modernizacji infrastruktury pomocniczej m.in. obiektów infrastruktury społeczno-edukacyjnej, w szczególności burs, internatów, stołówek, domów studenckich – wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem otoczenia,
- adaptacji, remoncie obiektów w związku z ich dostosowaniem do pełnienia nowych funkcji społecznych (np. edukacja przedszkolna).

PODSTAWY PRAWNE

- rozporządzenie Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 1015)
- rozporządzenie Ministra Finansów z 10 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych (Dz.U. z 2010 r. Nr 44, poz. 255)

W kolejnym numerze „Rachunkowości Budżetowej” odpowiemy na pytanie: **Czy zakup komputerów na oddziałach szpitalnych i w biurach stanowi wydatek strukturalny? Czy szkolenie zarówno pracowników medycznych, jak i pracowników biurowych należy ująć w wydatkach strukturalnych? Jeżeli tak, to w jakim obszarze i kodzie należy ująć poniesione wydatki?**

Zachęcamy do prenumeraty „Rachunkowości Budżetowej”.
Informacje i zamówienia – tel.: 22 212 07 30, 801 626 666

TOMASZ KRYWAN – prawnik, doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego, autor wielu publikacji z zakresu podatków

Jak rozliczyć nabycie od firmy spoza UE towaru dostarczonego z terytorium Unii

Jednostka zarejestrowana jako podatnik VAT UE zamówiła urządzenie diagnostyczne w amerykańskiej firmie. Urządzenie zostało przysłane z Czech (gdzie zostało wyprodukowane). Jak rozliczyć ten zakup do celów VAT?

Nabycie to stanowi dla jednostki – zarejestrowanej jako podatnik VAT UE – wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów.

Jedną z czynności podlegających opodatkowaniu VAT jest wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów za wynagrodzeniem na terytorium kraju (art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług; dalej: ustawa o VAT).

Aby doszło do wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, konieczne jest, co do zasady, aby:

- doszło do nabycia prawa do rozporządzenia jak właściciel towarami, które w wyniku dokonanej dostawy są wysyłane lub transportowane na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium państwa członkowskiego rozpoczęcia wysyłki lub transportu przez dokonującego dostawy, nabywcę towarów lub na ich rzecz (art. 9 ust. 1 ustawy o VAT)
- stronami transakcji byli podatnicy (art. 9 ust. 2 ustawy o VAT).

Jak wynika z treści pytania, pierwszy z tych warunków jest spełniony. Jeśli chodzi natomiast o drugi warunek, to z punktu widzenia występowania wewnątrzwspólnotowych nabyć towarów nie jest konieczne, aby dostawcą był podatnik zarejestrowany jako podatnik VAT UE w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej. Nie jest też konieczne, aby dostawcą był podatnik posiadający na terytorium Unii Europejskiej siedzibę działalności gospodarczej.

W konsekwencji, wewnątrzwspólnotowymi nabyciami towarów mogą być również nabycia dokonywane od podatników spoza Unii Europejskiej (w tym z USA), którzy nie są zarejestrowani w żadnym z państw UE jako podatnicy VAT (w tym jako podatnicy VAT UE). Spełniony jest więc także drugi ze wskazanych warunków.

Oznacza to, że opisane w pytaniu nabycie stanowi dla jednostki wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów.

INTERPRETACJE

W przedmiotowej sprawie Wnioskodawca nabywa towar od kontrahenta z USA, lecz odbiera go w Hiszpanii od producenta hiszpańskiego, od którego kontrahent z USA nabywa wcześniej ten towar. Dostawa towaru na rzecz Wnioskodawcy przez amerykańskiego kontrahenta ma więc miejsce na terytorium Hiszpanii, a w wyniku tej dostawy towar przemieszczony jest z Hiszpanii do Polski. Powyższe wskazuje, że transakcja pomiędzy podmiotem hiszpańskim a amerykańskim podlega opodatkowaniu na terytorium Hiszpanii, natomiast transakcja nabycia towarów przez Wnioskodawcę (w ramach działalności prowadzonej w kraju) stanowi dla niego wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów na terytorium Polski. Przemieszczenie towarów dokonywane z kraju nabycia, tj. Hiszpanii, na terytorium Polski, spełnia przesłanki wynikające z art. 9 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług i stanowi dla Wnioskodawcy wewnątrzwspólnotowe nabycie towaru, pomimo braku rejestracji podatnika dokonującego dostawy.

Interpretacja indywidualna dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie
z 27 maja 2013 r., sygn. IPPP3/443-159/13-2/KT

PODSTAWA PRAWNA

- art. 5 ust. 1 pkt 4 oraz art. 9 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 710; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 1052)

PRZECZYTAJ TEŻ:

- Kiedy rozpoznać wewnątrzwspólnotowe nabycie towaru od firmy spoza Unii Europejskiej?
- Jak dokonać korekty wartości wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów?

JERZY TRAMSKI – prawnik, pracownik kancelarii doradztwa podatkowego, autor wielu publikacji z zakresu podatków

Czy dzierżawa na cele rolnicze zabudowanych nieruchomości podlega zwolnieniu z VAT

Gmina wydzierżawia na cele rolnicze grunt wraz ze znajdującymi się na nim budynkami i budowlami. Czy taka dzierżawa korzysta ze zwolnienia z VAT?

Usługa dzierżawy świadczona przez gminę powinna być w całości zwolniona z VAT. Zdaniem organów podatkowych zwolnienie ma jednak zastosowanie tylko częściowo.

Według definicji określonych w prawie cywilnym, nieruchomościami są części powierzchni ziemskiej stanowiące odrębny przedmiot własności (grunty), jak również budynki trwale związane z gruntem lub części takich budynków, jeżeli na mocy przepisów szczególnych stanowią odrębny od gruntu przedmiot własności (art. 46 § 1 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny). Brzmienie tego przepisu powoduje, że budynki oraz ich części nie stanowią, co do zasady, odrębnych nieruchomości (stanowią natomiast część składową nieruchomości, którą jest grunt). Oznacza to, że **zawarcie umowy dzierżawy gruntu również, co do zasady, oznacza nabycie prawa do używania budynków znajdujących się na dzierżawionym gruncie – przy czym nie wynika to z odrębnej umowy dzierżawy (umowy dzierżawy tych budynków), lecz z umowy dzierżawy gruntu (przedmiotem umowy dzierżawy pozostaje wyłącznie grunt).**

Zasada ta, w mojej ocenie, obowiązuje również w odniesieniu do przepisów o VAT – dzierżawa gruntu, na którym znajdują się budynki czy budowle, stanowi zatem z punktu widzenia przepisów o VAT dzierżawę gruntu (a nie dzierżawę gruntu i dzierżawę budynków).

Jeśli są to grunty przeznaczone na cele działalności rolniczej, dzierżawa jest zwolniona z podatku na podstawie § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 20 grudnia 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień. Uważam zatem, że w przed-

PRZECZYTAJ TEŻ:

- Najem i dzierżawa nieruchomości oddanych w trwały zarząd.
- Rozliczenia VAT z tytułu najmu i dzierżawy.

PLATFORMA RACHUNKOWOŚCI
BUDŻETOWEJ I PRAWA PRACY

www.inforrb.pl

stawionej sytuacji świadczona przez gminę usługa dzierżawy jest w całości zwolniona z VAT.

Organy podatkowe są jednak odmiennego zdania. Uważają, że w przypadku dzierżawy na cele rolnicze gruntu, na którym znajdują się budynki, dochodzi do odrębnie opodatkowanej (stawką 23%) dzierżawy tych budynków. Tytułem przykładu można wskazać interpretację indywidualną dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z 1 października 2009 r. (sygn. IPPP3-443-568/09-4/JK), czy interpretację indywidualną dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 25 października 2011 r. (sygn. ITPP1/443-1062/11/IK).

INTERPRETACJE

Dzierżawa gruntów rolnych na cele rolnicze korzysta ze zwolnienia z podatku na podstawie ww. rozporządzenia. Natomiast dzierżawa budynków gospodarskich będzie podlegać opodatkowaniu stawką podatku w wysokości 23%, gdyż żaden przepis ustawy ani rozporządzenia nie przewiduje dla tej czynności stawki obniżonej lub zwolnienia od podatku.

Interpretacja indywidualna dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 25 października 2011 r., sygn. ITPP1/443-1062/11/IK

PODSTAWY PRAWNE

- art. 46 § 1 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 380; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 585)
- § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 20 grudnia 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień (j.t. Dz.U. z 2015 r. poz. 736)

ANNA RYL – doktor nauk prawnych, specjalista w zakresie prawa pracy i finansów publicznych, praktyk kontroli

Wystawa przed kioskiem może podlegać opłacie targowej

Opłatę targową na terenie gminy może wprowadzić rada gminy. To rada gminy posiada też kompetencje do określenia zasad jej ustalania i poboru, a także terminów płatności i wysokości stawek – do wysokości stawki maksymalnej. W praktyce wątpliwości dotyczą jednak miejsc, w których opłata ta może być ona pobierana, różnej wysokości opłaty w zależności od miejsca, a także pojęcia „prowadzenie sprzedaży”.

W zakresie określenia stawki opłaty targowej rada ograniczona jest maksymalną wysokością stawki. W 2016 r. ustalona przez radę gminy stawka opłaty nie może przekroczyć kwoty 758,47 zł dziennie (w 2017 r. będzie to 751,65 zł dziennie).

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach, w wyroku z 21 stycznia 2016 r. (sygn. akt I SA/GI 588/15), wskazał, że gminy mają swobodę ustalania obciążeń podatkowych i mogą realizować własną politykę lokalną w tym zakresie, a właściwie jedynym ustawowym ograniczeniem jest tu zakaz przekraczania stawek maksymalnych.

Co do zasady, opłatę targową pobiera się od osób dokonujących sprzedaży na targowiskach. Targowiskami są natomiast wszelkie miejsca, w których jest prowadzona sprzedaż (art. 15 ust. 2 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych; dalej: upol).

Zgodnie z wyrokiem WSA w Łodzi z 25 września 2013 r. (sygn. akt I SA/Łd 732/13), **targowiskami są wszelkie miejsca, w których prowadzona jest sprzedaż, a więc zarówno miejsca, których lokalizację wyznacza gmina, jak i każde inne miejsce, mimo że formalnie nie jest ono przez gminę oznaczone jako targowisko.** Targowiskiem jest zatem m.in.: hala targowa, dom handlowy, plac, chodnik, pas przydrożny itp. – byleby na tych miejscach prowadzono sprzedaż.

Z kolei NSA w wyroku z 6 maja 2015 r. (sygn. akt II FSK 984/13) orzekł, że **stawki opłat mogą być różne dla odrębnych typów targowisk.** NSA wskazał, że w ramach granic wyznaczonych przez art. 15 oraz art. 19 pkt 1 lit. a upol, gminy mają swobodę ustalania obciążeń podatkowych i mogą realizować

własną politykę lokalną w tym zakresie – w tym poprzez różnicowanie obciążeń podatkowych.

Dodatkowo WSA w Szczecinie w wyroku z 15 czerwca 2016 r. (sygn. akt I SA/Sz 98/16) określił, że obowiązek uiszczenia opłaty targowej powstaje z mocy prawa „z chwilą faktycznego podjęcia czynności handlowych zmierzających do dokonania sprzedaży w każdym miejscu danej gminy”.

Sprzedaż towaru na targowisku rodzi obowiązek zapłaty opłaty targowej, a jej wysokość jest zależna od powierzchni, którą zajmuje sprzedający. WSA w powyższym wyroku wskazał, że **dokonywanie sprzedaży należy interpretować szeroko, uznając, że obejmuje ono wszelkie czynności podejmowane przez podmiot w celu dokonania sprzedaży – a w szczególności oferowanie produktów, składowanie na stoisku, oczekiwanie na kontrahentów.** WSA podkreślił również, że dla obowiązku uiszczenia opłaty targowej nie jest istotne, czy osoba handlująca na targowisku korzysta z pozostałej części targowiska bezpośrednio dla dokonywania czynności sprzedaży, czy też wykorzystuje ją na cele ekspozycji towarów w celu reklamy.

I tak, np. wystawa towarów w miejscu sprzedaży lub w bezpośrednim sąsiedztwie z miejscem sprzedaży mieści się w zakresie działalności handlowej lub targowej. **Sama zatem gotowość dokonywania sprzedaży, która przejawia się m.in. zajęciem miejsca na targowisku i wyeksponowaniem towaru, jest wystarczającą przesłanką dla poboru opłaty targowej przez inkasenta.** Oznacza to, że wystawka przed kioskiem, na której wyeksponowany jest towar oferowany do sprzedaży, podlega opłacie targowej.

POLECAMY TAKŻE:

E-PORADNIK: ● Zmiany w podatkach i opłatach lokalnych w 2016 r.

WIDEPORADA: ● Jak gmina powinna ustalić preporcję?

INFOR | PLATFORMA RACHUNKOWOŚCI
BUDŻETOWEJ I PRAWA PRACY → www.inforrb.pl

Opłacie targowej nie podlega natomiast sprzedaż dokonywana w budynkach lub w ich częściach (art. 15 ust. 2b upol). Opłatę targową pobiera się niezależnie od należności przewidzianych w odrębnych przepisach za korzystanie z urządzeń targowych oraz za inne usługi świadczone przez prowadzącego targowisko (art. 15 ust. 3 upol). Osoba handlująca na targowisku, pomimo uiszczenia opłaty np. za wjazd na targowisko czy zajęcie straganu, ma więc obowiązek zapłacić także opłatę targową.

Z opłaty targowej zwolnione są osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające

osobowości prawnej, które są podatnikami podatku od nieruchomości w związku z przedmiotami opodatkowania położonymi na targowiskach (art. 16 upol). Zwolnienie to nie dotyczy jednak podmiotów, które dokonują sprzedaży towarów na targowisku poza miejscem, od którego płacą podatek od nieruchomości. Wówczas od powierzchni nieobjętej tym podatkiem mają obowiązek zapłacić opłatę targową. ■

PODSTAWA PRAWNA

- art. 15, art. 19 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 716)

TOMASZ KRYWAN – prawnik, doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego, autor wielu publikacji z zakresu podatków

Jak opodatkować sprzedaż mebli przez gminę

Gmina planuje sprzedać meble kupione w 2012 r. bez prawa do odliczenia. Jaką stawkę VAT należy zastosować?

W części, w jakiej meble były wykorzystywane wyłącznie do celów, które stanowią działalność publicznoprawną gminy, sprzedaż nie będzie podlegać opodatkowaniu VAT. Natomiast w pozostałej części sprzedaż tych mebli będzie podlegać opodatkowaniu według stawki 23%.

Do końca 2013 r., na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT), z podatku zwolnione były dostawy towarów używanych – pod warunkiem, że w stosunku do tych towarów nie przysługiwało dokonującemu ich dostawy prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego. Na użytek tego zwolnienia, przez towary używane rozumiano ruchomości, których okres używania przez podatnika dokonującego ich dostawy wyniósł co najmniej pół roku po nabyciu prawa do rozporządzania nimi jak właściciel (art. 43 ust. 2 ustawy o VAT w brzmieniu obowiązującym do końca 2013 r.).

Z dniem 1 stycznia 2014 r. przepis art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT otrzymał całkowicie nowe brzmienie. Obecnie zwalnia on z podatku dostawę towarów wykorzystywanych wyłącznie na cele działalności zwolnionej z VAT, jeżeli z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów nie przysługiwało dokonującemu ich dostawy prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego.

Zakres zwolnienia został więc ograniczony, ponieważ do końca 2013 r. sposób wykorzystywania towarów używanych nie miał znaczenia z punktu widzenia stosowania przepisów o zwolnieniu.

W obecnym przepisie art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT mowa jest o „działalności zwolnionej od podatku”, a więc działalności polegającej na wykonywaniu czynności zwolnionych z VAT (czyli czynności podlegających wprawdzie opodatkowaniu, lecz zwolnionych z niego). Od takiej działalności trzeba odróżnić „działalność niepodlegającą opodatkowaniu” – czyli działalność polegającą na wykonywaniu czynności, które w ogóle nie podlegają opodatkowaniu VAT.

O ile zatem dostawy towarów wykorzystywanych wyłącznie na cele działalności zwolnionej z VAT mogą być zwolnione na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT, o tyle dostawy towarów wykorzystywanych wyłącznie (a tym bardziej nie wyłącznie) na cele działalności niepodlegającej opodatkowaniu nie korzystają z omawianego zwolnienia – co potwierdzają w udzielanych wyjaśnieniach organy podatkowe (zob. np. interpretację indywidualną dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 31 marca 2014 r., sygn. ITPP2/443-1466/13/AJ).

Przyjmuje się, że w związku ze sprzedażą niektórych składników majątku gminy nie działają w cha-

rakterze podatników VAT. W konsekwencji, sprzedaż ta nie podlega opodatkowaniu tym podatkiem. Dotyczy to sprzedaży składników majątku, które były wykorzystywane wyłącznie do celów, które stanowią działalność publicznoprawną gmin (np. sprzedaży fotoradarów – zob. np. interpretację indywidualną dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 14 września 2015 r., sygn. ITPP2/443-639/15/AD).

Przyjęcie takiego stanowiska oznaczałoby, że w części, w jakiej meble, o których mowa w pytaniu,

były wykorzystywane wyłącznie do celów, które stanowią działalność publicznoprawną gminy, sprzedaż nie podlega opodatkowaniu VAT. Natomiast w pozostałej części sprzedaż przez gminę tych mebli powinna zostać opodatkowana według stawki 23% VAT. ■

PODSTAWA PRAWNA

- art. 15 ust. 6, art. 41 ust. 1 w zw. z art. 146a pkt 1, art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 710; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 1052)

TOMASZ KRÓL – prawnik, konsultant podatkowy, pracownik kancelarii prawnej, wykładowca, autor wielu publikacji

Jak stosować ewidencję gruntów i budynków przy wymiarze podatku od nieruchomości

W poprzednim numerze „Rachunkowości Budżetowej” opisywaliśmy problematykę dowodów w postępowaniu podatkowym w sprawie podatku od nieruchomości na przykładzie altany działkowej wykorzystywanej jako dom całoroczny. Odpowiadając na pytania Czytelników, radzimy, jak stosować przepisy ewidencji gruntów i budynków przy wymiarze podatku od nieruchomości.

Podstawę wymiaru podatku od nieruchomości stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków. Regułę tę wprowadza art. 21 ustawy z 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (dalej: upgk). **Sądy administracyjne dzielą jednak dane zawarte w ewidencji na takie, które bezwzględnie wiążą organ podatkowy, oraz takie, które mogą być w postępowaniu podatkowym weryfikowane.**

Zasadą jest, że organ podatkowy nie może samodzielnie dokonywać klasyfikacji funkcji nieruchomości, lecz powinien odwołać się do odpowiednich zapisów ewidencji gruntów i budynków (taki pogląd sformułowano np. w uchwale 7 sędziów NSA z 27 kwietnia 2009 r., sygn. akt II FPS 1/09). W konsekwencji o sposobie kwalifikacji gruntu (budynku) do celów podatku od nieruchomości decyduje nie tyle sposób rzeczywistego wykorzystania nieruchomości, ile jej funkcje (przeznaczenie) wskazane w ewidencji gruntów i budynków.

Przykład

W uchwale z 27 kwietnia 2009 r. (sygn. akt II FPS 1/09) sędziowie uznali, że budynki koszarowe lub ich części, położone na terenach zamkniętych, przeznaczone na zakwaterowanie zbiorowe żołnierzy (wspólne kwatery stałe), nie mogą być uznane za budynki mieszkalne lub ich części w rozumieniu art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Z najniższej stawki tego podatku nie powinny bowiem korzystać budynki koszarowe, w których tylko ubocznie zaspokajane są potrzeby mieszkaniowe żołnierzy. I to, mimo że do powierzchni użytkowej takiego budynku należy część typowo mieszkalna (izby żołnierskie) oraz pomieszczenia służbowe, gospodarcze (magazyny kompani, szatnie, pomieszczenia do czyszczenia broni, suszarnie, pomieszczenia do czyszczenia umundurowania, palarnie tytoniu) i sanitarno-higieniczne. Bezzasadne było więc pytanie podatnika, które z tych pomieszczeń powinny zostać zaliczone do powierzchni budynków mieszkalnych. W opinii sądu, aby część budynku mogła być opodatkowana taką niską stawką, cały budynek musi być budynkiem mieszkalnym. Natomiast budynek koszarowy, zawierający oprócz izb żołnierskich m.in. pomieszczenia do wspólnego użytku, administracyjno-biurowe, gospodarcze czy socjalne, nie może być uznany za budynek mieszkalny.

Warto zwrócić też uwagę na wyrok NSA z 21 grudnia 2012 r. (sygn. akt II FSK 986/11). Jest on kolejnym przykładem traktowania przez sądy administracyjne jako wtórnej (wobec zapisów ewidencji gruntów i budynków) kwestii faktycznego wykorzystywania obiektu przez podatnika. Sąd stwierdził, że *art. 21 ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne wyraźnie stanowi, że podstawą wymiaru podatków nie jest stan faktyczny, lecz stan ujawniony (zapisany) w ewidencji gruntów i budynków. W tym kontekście można mówić o formalnym związaniu ewidencją, która dla wymiaru podatku ma znaczenie rozstrzygające, niezależnie od tego, jaki w określonym czasie jest charakter danych gruntów.*

ZAPAMIĘTAJ!

Reguła bezwzględnego związania danymi ewidencyjnymi w pewnych (wyjątkowych) przypadkach może zostać podważona w ramach postępowania podatkowego – i to nawet bez potrzeby uprzedniej zmiany zapisów samej ewidencji.

Odniesienie się do tej kwestii znajdziemy w uchwale składu siedmiu sędziów NSA z 18 listopada 2013 r. (sygn. akt II FPS 2/13). Sędziowie wskazali, że **odstępstwa od bezwzględnego związania wpisami zawartymi w ewidencji gruntów i budynków mogą mieć miejsce w sytuacji, gdy informacje zawarte w ewidencji gruntów i budynków pozostają w sprzeczności z danymi zamieszczonymi w innych rejestrach publicznych** – jeśli:

- pierwszeństwo tych rejestrów (przed danymi ewidencyjnymi) wynika z przepisów regulujących ich prowadzenie,
- posłużenie się wyłącznie danymi z ewidencji wiązałoby się z pominięciem przepisów zawartych w ustawie podatkowej, a mających wpływ na wymiar podatku (np. gdy możliwe do zastosowania symbole ewidencyjne nie przewidują oznaczenia dla pewnych przedmiotów opodatkowania, wymienionych wprost w ustawie podatkowej).

W takim przypadku organ podatkowy będzie miał wręcz obowiązek pominięcia informacji zawartych w ewidencji gruntów i budynków, sprzecznych z prawnie wiążącymi danymi innego rejestru publicznego, lub obowiązek pominięcia tych danych ewidencyjnych, które wykluczają zastosowanie przepisów ustawy podatkowej, mających znaczenie dla wymiaru podatku.

Dwie kategorie danych w ewidencji

Stosowanie ewidencji gruntów i budynków do wymiaru podatku od nieruchomości polega na wykorzy-

staniu danych w celu ustalenia elementów przedmiotowych i podmiotowych zobowiązania podatkowego. Informacje zawarte w ewidencji sądy administracyjne dzielą na dwie kategorie (patrz: **tabela**).

Tabela. Przykład rozróżnienia obowiązkowych danych wykorzystywanych do określenia wymiaru podatku od nieruchomości

Dane z ewidencji bezwzględnie wiążące organ podatkowy:	Dane z ewidencji względnie obowiązujące:
Dane, w przypadku których dopóki ewidencja nie zostanie zmieniona w przewidzianym trybie administracyjnym, nie mogą być przez organ w toku postępowania podatkowego samodzielnie korygowane. Do tej grupy zaliczyć można dane ewidencyjne wskazujące: • położenie, • granice, • powierzchnię gruntów, • rodzaj użytków gruntowych i klasy gleboznawcze, a w odniesieniu do budynków i lokali stanowiących odrębny przedmiot własności – informacje dotyczące: • położenia, • przeznaczenia, • funkcji użytkowych, • powierzchni użytkowej lokali – art. 20 ust. 1 upgk.	Informacje o względnej mocy wiążącej, tj. takie, których zgodność z rzeczywistym stanem prawnym lub faktycznym może być przy wymiarze podatku weryfikowana przy zastosowaniu dopuszczalnych instrumentów procesowych. W tej grupie znajdują się: • dane dotyczące tych elementów przedmiotowych, które zostały wskazane w ustawie podatkowej (jako podlegające opodatkowaniu bądź nie), a jednocześnie przepisy dotyczące prowadzenia ewidencji gruntów i budynków nie przewidują dla tych kategorii oznaczenia stosownym, skonkretyzowanym symbolem geodezyjnym (zob. uchwałę z 18 listopada 2013 r., sygn. akt II FPS 2/13), • informacje dotyczące zlokalizowanych na działce gruntu budynków, które w rzeczywistości nie istnieją (zob. wyrok NSA z 5 czerwca 2014 r., sygn. akt II FSK 1647/12).

PODSTAWY PRAWNE

- art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 716)
- art. 20, art. 21 ustawy z 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (j.t. Dz.U. z 2015 r. poz. 520; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 903)

W jednym z kolejnych numerów „Rachunkowości Budżetowej” w dziale „Podatki” odpowiemy m.in. na pytanie:

Jak odliczyć VAT z duplikatu faktury?

Zachęcamy do prenumeraty „Rachunkowości Budżetowej”.
Informacje i zamówienia – tel.: 22 212 07 30, 801 626 666

ANDRZEŁA GAWROŃSKA-BARAN – doktor nauk prawnych, wieloletni praktyk zamówień publicznych, były wiceprezes Urzędu Zamówień Publicznych, wykładowca na wyższych uczelniach i trener na szkoleniach, autor wielu artykułów i komentarzy z zakresu zamówień publicznych, radca prawny

Dzielenie zamówienia publicznego na części według znowelizowanych przepisów

Zobacz więcej
www.wideoakademia.infor.pl

Obowiązująca od 28 lipca 2016 r. nowelizacja ustawy – Prawo zamówień publicznych kładzie duży nacisk na kwestię możliwości dzielenia zamówienia na części. Dotychczas dzielenie zamówienia nie było wprawdzie zakazane, jednak zamawiający niezbyt chętnie korzystali z przysługujących im w tym zakresie uprawnień. Nowe przepisy – w ślad za dyrektywami unijnymi – mają przyczynić się do zmiany zachowań zamawiających i tym samym zwiększyć konkurencję, w tym udział małych i średnich przedsiębiorców w zamówieniach publicznych.

Stosownie do przepisów art. 36aa ustawy z 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (dalej: upzp), zamawiający ma możliwość (nie obowiązek) podzielenia zamówienia na części, określając zakres i przedmiot tych części. Podziału takiego można dokonać zatem na zasadzie ilościowej – tak aby wielkość poszczególnych zamówień lepiej odpowiadała możliwościom potencjalnych wykonawców – lub też na zasadzie jakościowej, z uwzględnieniem różnych zaangażowanych branż i specjalizacji lub według różnych kolejnych etapów zamówienia.

Wielkość i przedmiot poszczególnych części zamówienia oraz ich ilość mogą być, co do zasady, dowolnie określane przez zamawiającego, o ile nie prowadzi to do naruszenia zasady uczciwej konkurencji. Ocena zasadności określonego działania zamawiającego dokonywana jest więc każdorazowo przy uwzględnieniu całości okoliczności sprawy. Warto przy tym zauważyć, że uchylony został art. 83 ust. 2 upzp, wskazujący na uprawnienie zamawiającego dopuszczenia złożenia oferty częściowej, jeżeli przedmiot zamówienia jest podzielny.

Podział na części oraz oferty częściowe

Krótki okres obowiązywania nowego art. 36aa upzp powoduje różnego rodzaju wątpliwości co do jego praktycznego zastosowania. Pytania te odnoszą się w pierwszej kolejności do jego zakresu, tzn. czy dotyczy on możliwości dopuszczenia składania ofert częściowych (podziału zamówienia na tzw. pakiety, zadania) czy też możliwości podziału zamówienia

na części stanowiące przedmiot odrębnych postępowań. W świetle tej i innych regulacji ustawowych, w powiązaniu z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju z 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (dalej: rozporządzenie) uzasadniony wydaje się wniosek, że możliwe są obydwie sytuacje.

Przykład

W treści wzoru protokołu postępowania o udzielenie zamówienia prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego (druk ZP-PN), stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia, w pkt 2.2 zawarte jest sformułowanie: „czy zamówienie zostało podzielone na części: tak (...), nie – powody niedokonania podziału zamówienia na części (możliwość składania ofert częściowych/udzielanie zamówienia w częściach)”.

Zamawiający może zatem podzielić zamówienie na części stanowiące przedmiot odrębnych postępowań (np. dostawa komputerów stacjonarnych i dostawa komputerów przenośnych) albo podjąć decyzję o wszczęciu jednego postępowania (np. przetargu nieograniczonego) i dopuścić w nim możliwość składania ofert częściowych (tzw. podział na pakiety – np. dostawa różnych rodzajów leków).

W praktyce (m.in. ze względów ekonomicznych czy z powodu liczebności personelu, a także dodatkowych wymogów ustawowych) zamawiający będą zapewne korzystali głównie z możliwości podziału

zamówienia w postaci dopuszczenia składania ofert częściowych w ramach jednego postępowania. W takim przypadku należy zwrócić uwagę m.in. na treść nowego wzoru ogłoszenia o zamówieniu, zamieszczanego w Biuletynie Zamówień Publicznych, przy zamówieniach o wartości mniejszej od progów unijnych. Informacje dotyczące ofert częściowych zamawiający zawiera w załączniku do ogłoszenia, wykorzystywanym w liczbie odpowiadającej liczbie części.

Czynności zamawiającego związane z podziałem

W świetle nowego art. 36aa upzp, można wyszczególnić trzy kluczowe czynności w przypadku podjęcia przez zamawiającego decyzji o podziale zamówienia na części:

KROK I. Określenie w ogłoszeniu o zamówieniu, w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ), w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania lub w ogłoszeniu o ustanowieniu systemu kwalifikowania wykonawców, czy w zaproszeniu do składania ofert lub zaproszeniu do negocjacji – na ile części wykonawcy mogą składać oferty, tj. czy mogą to zrobić w odniesieniu do jednej, do kilku części (np. ograniczenie w celu ochrony konkurencji lub zagwarantowania niezawodności dostaw), czy na wszystkie części zamówienia. Przepisy upzp nie uzależniają możliwości wprowadzenia ograniczenia w zakresie ilości części, na które jeden wykonawca może złożyć swoją ofertę w postępowaniu, od zaistnienia jakichkolwiek okoliczności – dając w tym zakresie pewną swobodę zamawiającemu (przy czym działanie to nie może prowadzić do naruszenia zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców).

Przykład

Zamawiający podzielił zamówienie na cztery części (dopuszczył składanie ofert częściowych w rozumieniu art. 2 pkt 6 upzp). Dopuszcza złożenie przez jednego wykonawcę oferty na trzy części zamówienia. Złożenie przez wykonawcę ofert w czterech częściach zamówienia spowoduje odrzucenie wszystkich złożonych przez niego ofert.

KROK II. Możliwość określenia w ww. dokumentach, w ilu maksymalnie częściach zamówienie może zostać udzielone jednemu wykonawcy. Skorzystanie z tego ograniczenia pozostawiono decyzji zamawiającego.

Przykład

Zamawiający podzielił zamówienie na cztery części. Dopuszcza złożenie przez jednego wykonawcę oferty na trzy części zamówienia. Jednocześnie informuje, że ogranicza liczbę części, na które udzieli zamówienia jednemu wykonawcy, i zamówienie zostanie udzielone jednemu wykonawcy maksymalnie na dwie części.

KROK III. Określenie (np. w SIWZ) obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów lub zasad w celu wyboru, w których częściach zostanie wykonawcy udzielone zamówienie, jeżeli w wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia jeden wykonawca miałby uzyskać większą liczbę części, niż wynosi maksymalna liczba, na które może zostać mu udzielone zamówienie.

Przykład

Jeżeli w wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia jeden wykonawca miałby uzyskać większą liczbę części zamówienia, niż wynosi maksymalna liczba wskazana w SIWZ (tj. dwie części), na które wykonawcy może zostać udzielone zamówienie, zamawiający udzieli zamówienia w tych dwóch częściach, gdzie różnica pomiędzy ceną oferty wykonawcy w stosunku do ceny kolejnej oferty będzie największa.

Warto podkreślić, że w ramach fakultatywnych elementów SIWZ wymienia się – wprost w art. 36 ust. 2 pkt 15 upzp – informacje o liczbie części zamówienia, na którą wykonawca może złożyć ofertę, lub o maksymalnej liczbie części, na które zamówienie może zostać udzielone temu samemu wykonawcy, a także kryteria lub zasady, które będą miały zastosowanie do ustalenia, które części zamówienia zostaną udzielone jednemu wykonawcy, w przypadku wyboru jego oferty w większej niż maksymalna liczbie części.

Uzasadnienie braku podziału zamówienia na części

Najwięcej obaw zamawiających wiąże się z faktem, że choć znowelizowane przepisy upzp nie nakładają na nich obowiązku podziału zamówienia na części, to w przypadku gdy nie skorzystają oni z prawa do podziału, w protokole postępowania o udzielenie zamówienia muszą to uzasadnić. Wymóg podania

powodów niedokonania podziału zamówienia na części wpisuje się w formułę wynikającą z art. 96 ust. 1 pkt 11 upzp – w postaci: „możesz nie dzielić, ale wtedy uzasadnij”. Swoboda zamawiającego jest więc względna, a właściwie w większości przypadków przekształca się w obowiązek.

Przepisy upzp nie ułatwiają praktyki działania w tym zakresie, ponieważ nie podają, jakie mogą być przyczyny odstąpienia od podziału zamówienia na części. Ich przykłady można jednak znaleźć m.in. w motywie 78 preambuły dyrektywy 2014/24/UE (dyrektywy klasycznej). Wymienia się wśród nich następujące przesłanki:

- wystąpi zagrożenie ograniczenia konkurencji (np. gdy w odniesieniu do danego przedmiotu zamówienia funkcjonują na rynku tylko wykonawcy zainteresowani dużymi kontraktami),
- podział spowoduje poniesienie nadmiernych kosztów technicznych lub kosztów wykonania zamówienia,
- konieczność skoordynowania działań różnych wykonawców realizujących poszczególne części zamówienia mogłaby poważnie zagrozić właściwemu wykonaniu zamówienia.

Przykład

Zamawiający ma do przebudowy drogę gminną. Nie chce dzielić zamówienia, ale nie wie, jak uzasadnić taką decyzję. W tym przypadku zamawiający może rozważyć powołanie się na jedną z przesłanek wynikających z przepisów dyrektywy – tj. że podzielenie zamówienia na części (np. jednej drogi na odcinki, czy podział łączących się ze sobą ulic) mogłoby poważnie zagrozić właściwej realizacji zamówienia oraz wymagałoby skoordynowania działań różnych wykonawców realizujących poszczególne części. W sytuacji gdyby wykonawca środkowego odcinka drogi podzielonej na części nie wykonał robót na czas, albo w ogóle nie wykonywał ich należycie, nieprzejezdna byłaby cała przebudowywana droga, pomimo prawidłowego wykonania dwóch pozostałych odcinków.

Zamawiający musi jednak wykazać w uzasadnieniu poważne trudności czy też koszty, a nie tylko nieznaczne problemy lub subiektywne obawy związane z koordynowaniem działań wykonawców. Wymaga to wskazania wszystkich okoliczności danego przypadku, co do których szczegółową wiedzę posiada zawsze zamawiający (a dokładniej: jego pracownicy merytoryczni).

Wymóg uzasadnienia braku podzielenia zamówienia na części nie powinien być jednak postrzegany przez zamawiających jako obowiązek udzielenia zamówienia w częściach oraz jako konieczność zaakceptowania znacznie mniej korzystnych rozwiązań w porównaniu z udzieleniem zamówienia obejmującego pewien zbiór części lub ich całość (tzw. efekt skali).

Podział na części a wartość zamówienia

W kontekście zagadnienia podziału zamówienia na części zamawiający musi zawsze mieć na uwadze odpowiednie przepisy dotyczące obliczania szacunkowej wartości zamówienia. Podstawę stanowi tu nowy art. 5b upzp, zakazujący w celu obejścia stosowania przepisów upzp dzielenia całego zamówienia na zamówienia odrębne, aby uniknąć łącznego szacowania ich wartości.

Jednocześnie nadal obowiązuje art. 32 ust. 4 upzp, według którego, jeżeli zamawiający dopuszcza składanie ofert częściowych albo udziela zamówienia w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania, wartością zamówienia jest łączna wartość poszczególnych części zamówienia. Nie zwalnia to więc zamawiającego z ustalenia wartości zamówienia dla każdej z części. Przydaje się to m.in. do ustalenia wysokości wadium, jeżeli przewiduje się jego wnoszenie.

PODSTAWY PRAWNE

- art. 2 pkt 6, art. 5b, art. 32 ust. 4, art. 36 ust. 2 pkt 15, art. 36aa, art. 96 ust. 1 pkt 11 ustawy z 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (j.t. Dz.U. z 2015 r. poz. 2164; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 1020)
- § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju z 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1128)

W jednym z kolejnych numerów „Rachunkowości Budżetowej” w dziale „Zamówienia publiczne” polecamy m.in. artykuł:

Oferta najkorzystniejsza po zmianach.

Zachęcamy do prenumeraty „Rachunkowości Budżetowej”.
Informacje i zamówienia – tel.: 22 212 07 30, 801 626 666

Joanna Skrobisz

specjalista ds. prawa pracy i ubezpieczeń

Gdzie wykazać, że pracownik ma zajęcie komornicze, ale z powodu zbyt niskiego wynagrodzenia niczego mu nie potrącono z pensji

Zwalniamy pracownika. Ma on zajęcie komornicze za świadczenia niealimentacyjne. Niestety, zarabia za mało, żeby dokonać potrącenia z jego wynagrodzenia. Czy powinniśmy mu wystawić jakieś zaświadczenie o tym fakcie?

Wzmiankę o zajęciu wynagrodzenia zamieszcza się w ustępie 5 świadectwa pracy. Wpisuje się tam numer sprawy egzekucyjnej oraz oznaczenie komornika. Obowiązkowo powinna się w tym miejscu znaleźć także wzmianka o wysokości potrąconych kwot. W opisanym przypadku będzie to 0, niemniej jednak taki zapis powinien zostać sporządzony. Nie ma potrzeby wystawiania żadnych innych zaświadczeń pracownikowi.

Beata

Skrobisz-Kaczmarek

radca prawny

Czy dokumenty od zagranicznego pracodawcy mogą być uwzględniane przy ustalaniu okresów zatrudnienia pracownika

Ustalamy okresy zatrudnienia dla jednego z nowych pracowników. Obok polskich świadectw pracy ma on też różne dokumenty od zagranicznych pracodawców. Czy możemy je brać pod uwagę?

Tak. Prawo pracy dopuszcza, żeby osoba ubiegająca się o zatrudnienie przedłożyła dokumenty potwierdzające jej umiejętności i osiągnięcia zawodowe, świadectwa pracy z poprzednich miejsc pracy lub inne dokumenty potwierdzające okresy zatrudnienia, obejmujące okresy pracy przypadające w innym roku kalendarzowym niż rok, w którym pracownik ubiega się o zatrudnienie, oraz dokumenty stanowiące podstawę do korzystania ze szczególnych uprawnień w zakresie stosunku pracy. Takimi dokumentami mogą być np. potwierdzenia płatności wynagrodzenia wystawione przez zagranicznego pracodawcę. Musi z nich jednoznacznie wynikać, jak długo pracownik był zatrudniony.

Ewa Preis

radca prawny

Czy w umowie o pracę można przewidzieć dłuższe niż kodeksowe okresy wypowiedzenia

Zobacz więcej
www.wideoakademia.infor.pl

Negocjujemy zatrudnienie ze specjalistą, na którym zależy pracodawcy. Zażądał on między innymi, by w jego umowie o pracę znalazł się zapis wydłużający okres wypowiedzenia tej umowy do 9 miesięcy. Czy taki zapis jest zgodny z prawem?

Odpowiedzi na to pytanie nie znajdziemy bezpośrednio w Kodeksie pracy. Pomocne w tym względzie jest jednak orzecznictwo Sądu Najwyższego, który kilkakrotnie stwierdzał, że wydłużony (czyli dłuższy, niż przewiduje to Kodeks pracy) okres wypowiedzenia umowy o pracę może być wprowadzony do treści umowy o pracę przy założeniu, że zapis ten jest korzystniejszy dla pracownika niż typowe zapisy kodeksowe. Wydaje się więc – oczywiście przy założeniu, że pracodawca akceptuje takie rozwiązanie – iż można zawrzeć prawnie skuteczną umowę o pracę z zapisanym w niej 9-miesięcznym okresem wypowiedzenia.

WWW.INFORLEX.PL

- Precyzyjna wyszukiwarka
- Codzienny kontakt z Ekspertami
- Codziennie aktualizowana baza wiedzy
- Najlepsze narzędzia w pracy każdego Księgowego

UWAGA! Nowy regulamin TELEPORADNI dostępny po zalogowaniu na stronie: www.rb.infor.pl

MAREK ROTKIEWICZ – prawnik, specjalista z zakresu prawa pracy, autor licznych publikacji prasowych oraz książkowych o tej tematyce, wykładowca, trener

Zmiany w przepisach dotyczące minimalnego wynagrodzenia za pracę

ZMIANY 2017

Od 1 stycznia 2017 r. zaczną obowiązywać regulacje zmieniające ustawę o minimalnym wynagrodzeniu za pracę – zarówno w zakresie wynagrodzenia wypłacanego z tytułu umów zlecenia, jak i ze stosunku pracy. W artykule zostały szczegółowo omówione najważniejsze z nich.

Ustawa z 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz niektórych innych ustaw (dalej: ustawa nowelizująca) wprowadza m.in. rewolucyjne zmiany dotyczące wynagrodzeń zleceniobiorców. Po raz pierwszy w przepisach pojawia się stawka godzinowa odpłatności za realizację tych umów oraz sankcje w postaci kary grzywny za wypłatę niższej kwoty wynagrodzenia. Jednocześnie wprowadza się obowiązek potwierdzania liczby przepracowanych przez zleceniobiorcę godzin.

Minimalna stawka wynagrodzenia dla zleceniobiorców

W obecnym stanie prawnym (do 31 grudnia 2016 r.) regulacje w zakresie minimalnego wynagrodzenia odnoszą się jedynie do pracowników. W żaden sposób nie dotyczą osób wykonujących umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług, do których stosuje się przepisy o zleceniu – niezależnie od tego, czy zleceniobiorca prowadzi działalność gospodarczą, czy nie. Od początku 2017 r. zajdą w tym zakresie bardzo duże zmiany. **Pojawia się minimalna stawka godzinowa odnosząca się do wykonywania zlecenia lub świadczenia usług.**

Wysokość minimalnej stawki godzinowej będzie corocznie waloryzowana o wskaźnik wynikający z podzielenia wysokości minimalnego wynagrodzenia ustalonej na rok następny przez wysokość minimalnego wynagrodzenia obowiązującej w roku, w którym odbywają się negocjacje w ramach Rady Dialogu Społecznego. **W 2017 r. minimalna stawka godzinowa najprawdopodobniej będzie wynosić 13 zł.** Przysługiwac ona będzie przyjmującemu zlecenie lub świadczącemu usługi – przez to pojęcie należy rozumieć:

- osoby fizyczne wykonujące działalność gospodarczą zarejestrowaną w Rzeczypospolitej Polskiej

albo w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej lub państwem Europejskiego Obszaru Gospodarczego, niezatrudniające pracowników lub niezawierające umów ze zleceniobiorcami albo

- osoby fizyczne niewykonujące działalności gospodarczej

– które przyjmują zlecenie lub świadczą usługi na podstawie umów, o których mowa w art. 734 i art. 750 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (dalej: k.c.) na rzecz przedsiębiorcy albo na rzecz innej jednostki organizacyjnej, w ramach prowadzonej przez te podmioty działalności (nowo dodane pkt 1a i 1b do art. 1 ustawy z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę; dalej: ustawa o minimalnym wynagrodzeniu). W dalszej części artykułu do umów tych będzie używane określenie „umowa zlecenia”.

Zasadniczo zatem stawka godzinowa będzie odnosiła się do zleceniobiorców nieprowadzących działalności gospodarczej albo wykonujących zlecenie poza prowadzoną działalnością. Dotyczyć będzie także tzw. samozatrudnionych, czyli osób wykonujących zlecenia w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, ale pod warunkiem że nie zatrudniają pracowników i nie zlecają usług na podstawie umów zlecenia (np. nowe regulacje dotyczące stawki godzinowej nie będą obejmowały umowy z małą firmą remontową, w której właściciel sam wykonuje większość prac, ale również posiłkuje się innymi osobami, z którymi zawiera umowy zlecenia).

Kto, będąc przedsiębiorcą albo działając w imieniu przedsiębiorcy albo innej jednostki organizacyjnej, wypłaci przyjmującemu zlecenie lub świadczącemu usługi wynagrodzenie za każdą godzinę wykonania zlecenia lub świadczenia usług w wysokości niższej niż obowiązująca wysokość minimalnej stawki godzinowej, podlegać będzie karze grzywny

od 1000 zł do 30 000 zł (nowo dodany art. 8e ustawy o minimalnym wynagrodzeniu).

Wypłata wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia

Całkowitą nowością będzie wprowadzenie minimalnej częstotliwości wypłat wynagrodzenia dla zleceniobiorców. Obecnie zapłata wynagrodzenia następuje, co do zasady, dopiero po wykonaniu zlecenia. Strony mogą jednak zmienić tę zasadę i dowolnie ustalić termin płatności wynagrodzenia. Przykładowo może to być zapłata po każdym tygodniu czy miesiącu realizacji zlecenia, ale również raz na pół roku, po zakończeniu roku akademickiego itp.

ZAPAMIĘTAJ!

Od 1 stycznia 2017 r. w przypadku umów zawartych na czas dłuższy niż miesiąc, wypłaty wynagrodzenia w wysokości wynikającej z wysokości minimalnej stawki godzinowej dokonywać się będzie co najmniej raz w miesiącu.

Przyjmujący zlecenie lub świadczący usługi nie może zrzec się prawa do wynagrodzenia w wysokości wynikającej z wysokości minimalnej stawki godzinowej albo przenieść prawa do tego wynagrodzenia na inną osobę. Wypłata takiego wynagrodzenia będzie dokonywana w formie pieniężnej (nowo dodany art. 8a ustawy o minimalnym wynagrodzeniu).

Potwierdzanie przez zleceniobiorcę liczby przepracowanych godzin

Skoro pojawi się minimalna stawka godzinowa, to jednocześnie będzie musiała być prowadzona ewidencja przepracowanego czasu. Zgodnie z nowo dodanym art. 8b ustawy o minimalnym wynagrodzeniu, strony określają w umowie sposób potwierdzania liczby godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług.

Przykład

W umowie zlecenia wskazano, że za każdą godzinę jej realizacji zleceniobiorca otrzyma 25 zł. W tym przypadku wymogi wynikające z nowych regulacji ustawy o minimalnym wynagrodzeniu zostaną zachowane. Dokumentowanie przepracowanego czasu związane będzie tutaj jedynie z rozliczeniem stron będącym dowodem prawidłowego naliczenia wynagrodzenia. Nie będzie stanowić dowodu zachowania wymogów wynikających z przepisów o minimalnej stawce godzinowej, gdyż taka została już bezpośrednio wskazana w umowie.

Najczęściej jednak przy zleceniach wskazuje się wynagrodzenie za całość realizowanej usługi lub wynagrodzenie odnoszące się do przepracowanego pewnego okresu (np. za miesiąc). W tych sytuacjach strony określać będą w umowie sposób potwierdzania liczby godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług.

Jeżeli umowa zlecenia nie została zawarta z zachowaniem formy pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej, przedsiębiorca albo inna jednostka organizacyjna, przed rozpoczęciem wykonania zlecenia będzie zobligowany do potwierdzenia zleceniobiorcy w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej ustalenia co do sposobu potwierdzania liczby godzin wykonania zlecenia.

W przypadku gdy strony w umowie nie określą sposobu potwierdzania liczby godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług, a także wówczas, gdy zleceniodawca nie potwierdzi ustaleń co do sposobu wykonania zlecenia, zleceniobiorca przedkładać będzie w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej informację o liczbie godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług, w terminie poprzedzającym termin wypłaty wynagrodzenia.

Przykład

Przy zleceniu realizowanym przez tydzień za wynagrodzeniem 300 zł nie będzie można automatycznie przyjąć, że wynikająca z tego stawka godzinowa jest za niska. W stosunku do umów zlecenia nie będą obowiązywały przepisy o czasie pracy, jego normach, wymiarze itp. Decydujące będzie to, przez ile godzin to zlecenie będzie wykonywane. Jeżeli zajmie zleceniobiorcy łącznie 10 godzin, to wynikająca z tego kwota za godzinę (30 zł) nie będzie za niska. Jeżeli jednak zleceniobiorca przepracuje w tygodniu np. 30 godzin, wtedy niezachowana zostanie zasada ustalenia najniższych zarobków godzinowych – stawka za godzinę będzie wynosiła tylko 10 zł, a zatem zleceniobiorca zarobi mniej o 3 zł w stosunku do planowanej kwoty minimalnej.

Zleceniodawcy będą przechowywać dokumenty określające sposób potwierdzania liczby godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług oraz dokumenty potwierdzające liczbę godzin wykonywania zlecenia lub świadczenia usług przez 3 lata od dnia, w którym wynagrodzenie stało się wymagalne (nowo dodany art. 8c ustawy o minimalnym wynagrodzeniu).

Wyłączenia spod obowiązku wypłaty wynagrodzenia w wysokości minimalnej stawki godzinowej dotyczą:

- 1) umów zlecenia, w których o miejscu i czasie wykonania zlecenia lub świadczenia usług decyduje przyjmujący zlecenie lub świadczący usługi i przysługuje mu wyłącznie wynagrodzenie prowizyjne;
- 2) umów dotyczących usług opiekuńczych i bytowych realizowanych przez prowadzenie rodzinnego domu pomocy;
- 3) umów:
 - o pełnieniu funkcji rodziny zastępczej zawodowej,
 - o utworzeniu rodziny zastępczej zawodowej lub rodzinnego domu dziecka,
 - w przedmiocie prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
 - w przedmiocie pełnienia funkcji rodziny pomocowej,
 - w przedmiocie pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,
 - w przedmiocie pełnienia funkcji wychowawcy wyznaczonego do pomocy w kierowaniu placówką opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego, w przypadku gdy w tej placówce nie ma zatrudnionego dyrektora – jeżeli ze względu na charakter sprawowanej opieki usługi są świadczone nieprzerwanie przez okres dłuższy niż doba;
- 4) umów dotyczących usług polegających na sprawowaniu opieki nad grupą osób lub osobami podczas wycieczek lub wycieczek – jeżeli ze względu na charakter sprawowanej opieki usługi są świadczone nieprzerwanie przez okres dłuższy niż doba;
- 5) umów dotyczących usług opieki domowej nad osobą niepełnosprawną, przewlekle chorą lub w podeszłym wieku, gdy w związku z ich wykonywaniem osoba świadcząca usługi zamieszkuje wspólnie z podopiecznym w jego mieszkaniu lub domu, a ze względu na charakter sprawowanej opieki usługi są świadczone jednej osobie lub wspólnie zamieszkującej rodzinie nieprzerwanie przez okres dłuższy niż doba, z wyjątkiem przypadku świadczenia usług we wszelkich placówkach świadczących całodobowe usługi dla osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub w podeszłym wieku.

W przypadkach umów zlecenia wymienionych w ramce:

- nie będą obowiązywały przepisy o wynagrodzeniu minimalnym,
- nie będą obowiązywały regulacje wskazujące na obowiązek potwierdzania przepracowanego czasu,
- zleceniodawcy nie będą ponosili odpowiedzialności za wypłatę wynagrodzenia w kwocie niższej niż stawka minimalna.

Zmiany dla pracowników

Nowelizacja ustawy o minimalnym wynagrodzeniu to również zmiany, które dotyczyć będą pracowników. **Znosi ona od lat funkcjonującą zasadę, zgodnie z którą wysokość wynagrodzenia pracownika w okresie jego pierwszego roku pracy może być niższa niż pozostałych pracowników – jej dolna granica to 80% wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę (uchylenie ust. 2 i 3 w art. 6 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu).**

Po zmianie przepisów kwota minimalnego wynagrodzenia miesięcznego będzie równa dla wszystkich zatrudnionych. Nie będzie zatem krytykowa-

nego „wyróżnienia” osób dopiero zaczynających karierę zawodową.

ZAPAMIĘTAJ!

Od 1 stycznia 2017 r. każda osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, bez względu na staż pracy, będzie musiała otrzymywać co najmniej obowiązującą dla danego roku kwotę wynagrodzenia minimalnego.

Przy ustalaniu, czy pracownik otrzymuje kwotę najniższą z dopuszczalnych, przyjmuje się przysługujące pracownikowi składniki wynagrodzenia i inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy, zaliczone według zasad statystyki zatrudnienia i wynagrodzeń określonych przez Główny Urząd Statystyczny do wynagrodzeń osobowych. Przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia pracownika obecnie nie uwzględnia się:

- nagrody jubileuszowej,
- odprawy pieniężnej przysługującej pracownikowi w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy,
- wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych.

Po zmianach przepisów nie będzie uwzględniany również dodatek do wynagrodzenia za pracę w porze nocnej. ■

PODSTAWY PRAWNE

- art. 734, art. 750 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 380; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 585)
- art. 1, art. 8a–8e ustawy z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (j.t. Dz.U. z 2015 r. poz. 2008)
- ustawa z 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 1265)

W jednym z kolejnych numerów „Rachunkowości Budżetowej” w dziale „Prawo pracy” odpowiemy m.in. na pytanie:

Czy pracownikowi, który udaje się z dzieckiem na obowiązkowe szczepienie, przysługuje odpłatne zwolnienie od pracy?

Zachęcamy do prenumeraty „Rachunkowości Budżetowej”.

Informacje i zamówienia
tel.: 22 212 07 30, 801 626 666

DARIUSZ DWOJEWSKI – prawnik, wykładowca, doktorant na WPIA Uniwersytetu Śląskiego, specjalista w zakresie prawa pracy, pragmatyk pracowniczych i związków zawodowych, współpracownik firm szkoleniowych i autor wielu publikacji

Świadczenie wychowawcze a ustalanie dochodu rodziny na potrzeby ZFŚS

Czy otrzymywane świadczenie w ramach Programu Rodzina 500+ wlicza się do dochodu rodziny, od którego zależy wysokość świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych?

Przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (dalej: ZFŚS) uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z tego funduszu (art. 8 ust. 1 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych; dalej: ustawa o ZFŚS). Przepisy nie regulują szczegółowo sposobu ustalania sytuacji socjalnej osób ubiegających się o pomoc z ZFŚS. Ustawodawca pozostawił to do określenia w regulaminach tworzonych przez poszczególnych pracodawców w uzgodnieniu ze związkami zawodowymi (art. 8 ust. 2 ustawy o ZFŚS, art. 27 ustawy z 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych). W większości regulaminów wysokość świadczeń przyznawanych z ZFŚS uzależniana jest od kryterium dochodowego, tj. dochodu na osobę w rodzinie.

ZAPAMIĘTAJ!

Żaden przepis powszechnie obowiązujący nie precyzuje sposobu obliczania kryterium dochodowego, od którego uzależnione jest przyznanie świadczeń z ZFŚS, a więc w tym zakresie jedynym źródłem będzie obowiązujący u pracodawcy regulamin.

Świadczenie wychowawcze, tzw. 500+, przysługujące na dziecko w rodzinie jest uniezależnione od dochodu na osobę w danej rodzinie (art. 5 ustawy

z 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci). **Kwestia wliczania tego świadczenia do dochodu przy analizie sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej będzie uzależniona od postanowień konkretnego regulaminu.** Jeżeli regulamin przewiduje wliczanie tylko dochodów opodatkowanych, to świadczenia tego nie będzie się doliczać, gdyż nie podlega ono opodatkowaniu. Jeżeli jednak regulamin przewiduje, że wlicza się wszystkie dochody osób wspólnie zamieszkujących i gospodarujących, bez względu na źródło ich otrzymywania, wówczas takie świadczenie zwiększy dochody danej rodziny. ■

PODSTAWY PRAWNE

- art. 8 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 800)
- art. 27 ustawy z 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (j.t. Dz.U. z 2015 r. poz. 1881)
- art. 5 ustawy z 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2016 r. poz. 195)

PRZECZYTAJ TEŻ:

- Jakie są zasady przyznawania świadczeń z ZFŚS pracującym emerytom?

ANNA RYL – doktor nauk prawnych, specjalista w zakresie prawa pracy i finansów publicznych, biegły sądowy

Kiedy upływa termin na zastosowanie kary wobec pracownika

Pracodawca zamierza ukarać pracownika karą pieniężną za czyn, który miał miejsce 6 czerwca 2016 r. Jednak od tego czasu pracownik przebywa na zwolnieniu lekarskim (i prawdopodobnie będzie nieobecny w pracy jeszcze dłuższy czas), więc nie ma możliwości wysłuchania pracownika w tej sprawie. Kiedy upływa termin na ukaranie pracownika? Czy możliwe będzie zastosowanie kary po 6 września, tj. po upływie trzech miesięcy od dopuszczenia się przez pracownika czynu nagannego?

Kara wobec pracownika nie może być zastosowana po upływie 2 tygodni od powzięcia wiadomości o naruszeniu obowiązku pracowniczego i po upływie 3 miesięcy od dopuszczenia się przez niego tego naruszenia (art. 109 § 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy; dalej: k.p.). Dodatkowym warunkiem zastosowania kary jest uprzednie wysłuchanie pracownika. Jeśli z powodu nieobecności w zakładzie pracy pracownik nie może być wysłuchany, bieg dwutygodniowego terminu nie rozpoczyna się, a rozpoczęty – ulega zawieszeniu do dnia stawienia się pracownika do pracy.

W związku z tym, że przepisy nie przewidują zawieszenia biegu 3-miesięcznego terminu do ukarania, przyjmuje się, że nieobecność pracownika w pracy przez cały ten okres, np. z powodu choroby, uniemożliwia nałożenie na niego kary. Absencja zatrudnionego stanowi przeszkodę w wysłuchaniu go, co jest niezbędnym warunkiem zastosowania kary. Ponadto zastosowanie kary po upływie 3 miesięcy jest sprzeczne z uprawnieniem pracodawcy do niezwłocznego reagowania na naruszenie obowiązków przez pracowników. A zatem **po 6 września 2016 r., tj. po upływie trzech miesięcy od dopuszczenia się przez pracownika czynu nagannego, nie będzie już możliwe zastosowanie wobec niego kary.**

Zastosowanie kary wobec pracownika

Pracodawca może ukarać pracownika karą:

- upomnienia lub nagany – za nieprzestrzeganie ustalonej organizacji i porządku w procesie pracy, przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych oraz przyjętego sposobu potwierdzania przybycia i obecności w pracy,

a także usprawiedliwiania nieobecności w pracy (art. 108 § 1 k.p.),

- pieniężną – za nieprzestrzeganie przez zatrudnionego przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy lub przepisów przeciwpożarowych, opuszczenie pracy bez usprawiedliwienia, stawienie się do pracy w stanie nietrzeźwości lub spożywanie alkoholu w czasie pracy (art. 108 § 2 k.p.).

ZAPAMIĘTAJ!

Przy stosowaniu kary pracodawca bierze pod uwagę w szczególności rodzaj naruszenia obowiązków pracowniczych, stopień winy pracownika i jego dotychczasowy stosunek do pracy (art. 111 k.p.).

O zastosowanej karze pracodawca zawiadamia pracownika. Dokonuje tego w formie pisemnej, wskazując rodzaj naruszenia obowiązków pracowniczych i datę dopuszczenia się przez pracownika tego naruszenia oraz informując go o prawie zgłoszenia sprzeciwu i terminie jego wniesienia (art. 110 k.p.). Odpis zawiadomienia załącza się do akt osobowych pracownika.

Z ORZECZNICTWA

Obowiązek zachowania formy pisemnej dotyczy tylko zawiadomienia pracownika o udzieleniu kary porządkowej, a nie jej nałożenia.

Wyrok SN z 21 maja 1999 r.,
sygn. akt I PKN 70/99

Wysłuchanie pracownika musi poprzedzać zastosowanie wobec niego kary porządkowej. Zastosowanie kary następuje w chwili podpisania

pisma o ukaraniu, gdyż wtedy wewnętrzna wola przełożonego otrzymuje swój zewnętrzny, formalny wyraz. Natomiast z punktu widzenia skutków takiej decyzji dla pracownika (art. 110 i 112 § 1 k.p.) istotne znaczenie ma chwila zawiadomienia go na piśmie o zastosowanej karze.

Wyrok SN z 4 marca 1999 r.,
sygn. akt I PKN 605/98

Pracodawca może zastosować karę porządkową bez wcześniejszego wysłuchania podwładnego, jeśli zrezygnował on ze stworzonej mu możliwości ustnego złożenia wyjaśnień lub wybrał pisemną formę ich wyrażania.

Wyrok SN z 16 czerwca 1999 r.,
sygn. akt I PKN 114/99

Ukaranie pracownika z naruszeniem przepisów

Jeżeli zastosowanie kary nastąpiło z naruszeniem przepisów prawa, pracownik może w ciągu 7 dni od dnia zawiadomienia go o ukaraniu wnieść sprzeciw (art. 112 § 1 k.p.). O uwzględnieniu lub odrzuceniu sprzeciwu decyduje pracodawca po rozpatrzeniu stanowiska reprezentującej pracownika zakładowej organizacji związkowej. Nieodrzućenie sprzeciwu w ciągu 14 dni od dnia jego wniesienia jest równoznaczne z jego uwzględnieniem. Pracownik, który wniósł sprzeciw, może w ciągu 14 dni od dnia za-

wiadomienia o odrzuceniu tego sprzeciwu wystąpić do sądu pracy o uchylenie zastosowanej wobec niego kary (art. 112 § 2 k.p.). W przypadku uwzględnienia sprzeciwu wobec zastosowanej kary pieniężnej lub uchylenia tej kary przez sąd pracy, pracodawca ma obowiązek zwrócić pracownikowi równowartość kwoty tej kary (art. 112 § 3 k.p.).

Karę uważa się za niebyłą, a odpis zawiadomienia o ukaraniu usuwa z akt osobowych pracownika po roku nienagannej pracy (art. 113 § 1 k.p.). Pracodawca z własnej inicjatywy lub na wniosek reprezentującej pracownika zakładowej organizacji związkowej może uznać karę za niebyłą przed upływem tego terminu. Także uwzględnienie sprzeciwu przez pracodawcę albo wydanie przez sąd pracy orzeczenia o uchyleniu kary skutkuje uznaniem kary za niebyłą i usunięciem odpisu zawiadomienia o ukaraniu z akt osobowych pracownika (art. 113 § 2 k.p.).

PODSTAWA PRAWNA

- art. 108 § 1 i 2, art. 109, art. 110, art. 111, art. 112, art. 113 ustawy z 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2014 r. poz. 1502; ost.zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 1053)

PRZECZYTAJ TEŻ:

- Kary pieniężne - obliczanie wysokości i dokonywanie potrąceń.

INFOR | PLATFORMA RACHUNKOWOŚCI
BUDŻETOWEJ I PRAWA PRACY

www.inforrb.pl

INFOR | PLATFORMA RACHUNKOWOŚCI
BUDŻETOWEJ I PRAWA PRACY

INFORMUJE → www.inforrb.pl

Świadectwa pracy po nowemu

Jeśli pracodawca zatrudnia pracowników na podstawie kolejnych umów na czas określony, będzie wydawał świadectwo pracy niezwłocznie po złożeniu wniosku przez pracownika lub w razie zakończenia współpracy. To podstawowa zmiana z zakresu prawa pracy, zawarta w rządowym projekcie o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców.

Pracodawcy, którzy zdecydują się na kontynuowanie zatrudnienia tej samej osoby na podstawie kolejnej czasowej umowy, nie będą musieli ich już wydawać po upływie 24 miesięcy zatrudnienia. Jeśli podpiszą kolejny kon-

trakt najpóźniej w ciągu siedmiu dni od rozwiązania lub wygaśnięcia poprzedniego, przekażą świadectwo (obejmujące zakończone okresy zatrudnienia) tylko na wniosek samego pracownika. Jeżeli zaś współpraca nie będzie kontynuowa-

na (strony nie podpiszą kolejnej umowy), pracodawca wyda zatrudnionemu taki dokument niezwłocznie. Będzie on obejmował łączny okres zatrudnienia, za który do tej pory nie wydano świadectwa.

źródło: INFORRB

Grupa INFOR PL

Prezes Zarządu
Ryszard Pieńkowski

INFOR PL Spółka Akcyjna
01-042 Warszawa, ul. Okopowa 58/72
www.infor.pl

**Dyrektor Centrum
Rynku Finansów Publicznych**
Agata Eichler
e-mail: agata.eichler@infor.pl

**Zespół redakcyjny
redaktorzy merytoryczni:**
Agnieszka Grodek
e-mail: agnieszka.grodek@infor.pl

Magdalena Grotkiewicz
e-mail: magdalena.grotkiewicz@infor.pl

Michał Ryłski
e-mail: michal.rylski@infor.pl

sekretarz redakcji: Elżbieta Marszałik
korekta: Nina Anusik
redaktor graficzny: Anna Stefańska

Adres redakcji
01-042 Warszawa
ul. Okopowa 58/72
tel. 22 530 44 76
www.rb.infor.pl

Dział Łączności z Czytelnikami
tel. 22 530 44 76

Biuro Reklamy
Aneta Dmowska
tel. 22 530 40 27
e-mail: aneta.dmowska@infor.pl

Zamówienia na prenumeratę
Biuro Obsługi Klienta
01-042 Warszawa, ul. Okopowa 58/72
tel. 22 212 07 30, 801 626 666
faks 22 212 07 32
e-mail: bok@infor.pl
www.sklep.infor.pl

Zamówienia na prenumeratę przyjmują również:
RUCH SA, prywatni kolporterzy oraz urzędy pocztowe.

Copyright by INFOR PL S.A. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody Wydawcy w całości lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej.

Druk: VIVA

INFOR PL S.A. jest podatnikiem VAT,
NIP 1180093066

Materiałów niezamówionych nie zwracamy, zachowując sobie prawo do skrótów i zmian tytułu. Nie ponosimy odpowiedzialności za treść reklam zamieszczonych na łamach.

Nakład: 8274 egz.

W kolejnych numerach Rachunkowości Budżetowej:

- Klasyfikacja budżetowa opłaty za opatentowanie znaku graficznego
- Faktury elektroniczne dla jsfp
- Korekta dokumentów rozliczeniowych ZUS

PRENUMERATA

KOMPLET Rachunkowość Budżetowa plus INFORRB
Platforma Rachunkowości Budżetowej
i Prawa Pracy na 12 miesięcy
w cenie 1190 zł brutto

KOMPLET Rachunkowość Budżetowa plus PORADNIK
Rachunkowości Budżetowej na 12 miesięcy
w cenie 1397 zł brutto

Rachunkowość Budżetowa na 12 miesięcy
w cenie 799 zł brutto

Rachunkowość Budżetowa na 3 miesiące
w cenie 259 zł brutto

PORADNIK Rachunkowości Budżetowej na 12 miesięcy
w cenie 499 zł brutto

PORADNIK Oświatowy na 12 miesięcy
w cenie 598 zł brutto

PRENUMERATA
2017

PROFESJONALNIE I NA CZAS

Przedłuż prenumeratę
**Rachunkowości
Budżetowej**
na 2017 rok
i odbierz prezenty!

Do każdej
prenumeraty
e-wydanie GRATIS!
www.rb.infor.pl

W 2017 roku na łamach czasopisma omówimy tematy:

- Zamknięcie ksiąg rachunkowych 2016 r.
- Sporządzenie sprawozdania finansowego za rok 2016
- Ewidencja księgową po centralizacji VAT w JST w praktyce
- Dotacje w jednostkach oświatowych
- Klasyfikacja budżetowa – najczęstsze problemy
- Przekazywanie ewidencji VAT w formacie JPK
- Aneksowanie umów w sprawie zamówień publicznych po zmianach
- Zastrzeżenie stosowania klauzul społecznych w umowie o zamówienie publiczne
- Nowelizacja Kodeksu pracy

www.sklep.infor.pl

22 212 07 30, 801 626 666

bok@infor.pl

PROFESJONALNIE I NA CZAS

WWW.SKLEP.INFOR.PL

ISSN 1428-8176

9 771428 817600 38